

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Pe pošti prejemam:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta » 13 » — »
četrt » » 6 » 50 »
mesec » » 2 » 20 »

V upravnistvu prejemam:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta » 10 » — »
četrt » » 6 » — »
mesec » » 1 » 70 »

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

Naročnino in inserate
sprejema upravnistvo v
Katol. Tiskarni Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rekopis se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2, I., 17

Izhajava vsak dan, izveniši
nedelje in praznike ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 30.

V Ljubljani, v soboto, 7. februarija 1903.

Letnik XXXI.

Iz liberalne kovačnice.

Že zadnjič smo posvetili nekoliko v temo liberalne kovačnice. „Obrambna društva“, katera zdaj liberalnim kovačem preiskujejo delavnico, so spravila na dan pa še mnogo zanimivih slučajev, katerih nekatere podajemo tu, „hudobnim klerikalcem“ v pouk in zabavo.

Pisali so naši veleizobraženi prosvetljenci po zgledu berolinske „Volkszeitunge“: „Duhovni učitelj don Josefo Pelleri iz Florence je bil radi posiljenja 3letne deklice obsojen v ječo.“

To bi bilo prijetno za liberalce, ko bi bilo res. V resnici pa ni v Florenci nikakega duhovnega učitelja in sploh nikakega učitelja tega imena, in obsodba duhovnika tega ali drugega imena se v Florenci še nikdar izvršila ni. Tudi škofskemu ordinariatu v Florenci ni znana nikaka enaka hudobija od strani duhovnika.

Pa to nič ne dé, če se v Florenci blamirajo liberalci! Hitro napišejo novico iz kakega drugega kraja:

„Pater Emanuel (svetno ime Evgen Lesti) iz Brescije je bil radi poskusa umora 19letne deklice, Terezije Monteverde, na 19 let ječe obsojen: deklica je vsem vadam dušnega pastirja ubežala.“

„Klerikalna“ predrznost je pa vpraševala na licu mesta ter dognala: Pater Emanuel ni v Bresciji in ne sploh v celi provinciji Longobardiji, in ravno tako ne duhovnika tega imena. Enako ni ničesar znano v Bresciji o taki krivdi.

A liberalci ne utegnejo odgovarjati na take ugovore, kajti oni imajo že pripravljeno novo raco:

„Menih August A madeo — kje? — je bil radi nenravnosti pri dečkih obsojen na 40 (!) let ječe. Ravno radi te pregrehe je bil župnik Montanari iz »Staggia« obsojen na 12 let ječe.“

Strahno! V Rimu pa ni o teh obsodbah kaj znano ne svetni in ne duhovski oblasti.

A Italija, ta rodovitna domovina liberalnih časnikarskih rac, je takoj ustregla senzacije željnim liberalnim vedežem z novo dobro pitano raco:

„V škofiji Nouro na Sardiniji je moral škof v enem mesecu štirinajst duhovnikov suspendirati, ker so nenravno živeli.“

Poizvedovanje je dognalo sledeče: Imenovana škofija je v tem času osirotela. Prejšnji upravitelj škofije, kapiteljski vikar, odgovarja, da je vse to dopičice zlagano. Ta škofija je, kakor mnogo laških, združena s škofijo Galtelli in ima okoli 45 000 do 50.000 vernikov. V tej škofiji ni bilo nikdar v enem letu štirinajst duhovnikov suspendiranih, toliko manj še v enem mesecu, tudi ni bilo nikdar naenkrat štirinajst duhovnikov suspendiranih.

Pa to je še vse premalo. Posebno pikantno bi bilo, dobiti kakšnega meniha prostozidarja ali kaj podobnega. Liberalci imajo to srečo, da komaj jim pade v glavo kakšna misel, se že tudi zgodi takoj slučaj, kakršnega si žele, če drugod ne, vsaj v njihovih uredništvih. Tako beremo v katekizmu za sežiganje mrličev, ki ga izdaja dr. Weigt v Hanovru, naslednjo notico:

„Leta 1888. je umrl v Milanu menih dr. Gaetano Corbetta ter na smrtni postelji določil, naj ga sežejo, in škof je to poslednjo željo umirajočega odobril, samo da se vse izvrši brez cerkvenih ceremonij.“

Škofijstvo v Milanu je pa izjavilo, da je ta vest popolnoma zlagana. Liberalci bodo seveda liberalcu verjeli, ne pa škofijstvu, a to je njihova stvar.

To je čudno, da imajo liberalci splošno precej enak okus in zato so si tudi ujeli race včasih podobne, da bi jih človek kar zamenjal.

Liberalna »inteligenca« v Ljubljani je včasih imela svoje veliko otročje veselje nad škofovimi konji, kateri so baje skoro klerikalne razdivjani in nečloveški. Ravno ob tistem času pa so nemški listi tudi prinašali strašne storije o škofovi kočiji v Paderbornu.

hobil sem in tja po garnizijskem plesu v »Narodnem Domu« in čul, da se je službojočim duhovom zapovedalo, da smejo napraviti za tisti večer samo nemške jedilne listke. Tako si torej časih skoro prej slovenski postrežen v kazini, nego v »Narodnem Domu«. Pa naj reče kdo, da se Ljubljancanjanje ne gibljemo!

Vse se giblje, celo ljubljanske podgane niso več tako zaspale, kakor so bile časih. Sedaj so dobile ljubljanske podgane novo zabavo. Napravljajo jim posebno veselje, ako morejo preglodati kako vodovodno cev, in veselo skačejo, če potem voda teče na vse strani. Tako napravljajo ljubljanske podgane na raznih krajih Ljubljane mnogo dela ljubljanskemu vodovodu. Take izredne stvari se gode v Ljubljani.

Vsekakor spada mej izrednosti tudi predavanje gosp. prof. Šerela v ženskem splošnem društvu o mutastih jeziki. Kdo bi se bil upal pred leti ljubljanskim damam predavati o mutastih jeziki. Želimo mnogo praktičnega vsepa! To je še vse kaj drugega, kakor, če »Dolenjske novice« priporočajo — »Škrata«. Upajmo, da »Dolenjske novice« preskrbe »Škratu« tudi še boljše dovtype, nego so oni o »nemško-latinskih hlapcih« in da mu pred

»Škof v Paderbornu ima kočijo, katera je strah tamošnjih duhovnikov. Ako se namreč kak duhovnik takoj ne uda vsaki škofovi želji, pošlje škof po noči k njemu svojo kočijo, duhovnik mora kar iz postelje in v škofiji ga toliko časa zapro, dokler vsega ne obljubi, kar škof zahteva.“

Huda je ta! A žalibog v Paderbornu o tem nihče ne ve.

A v nečem so nemški liberalci zaostali za slovenskimi. Ljubljanska »inteligenca«, katera ima vsekako boljši apetit na konjsko meso, kakor ona v »rajhu«, je namreč dostavila željo, naj bi se meso škofovih konj podelalo v golaž. Na to izvirno misel na Nemškem še niso prišli. Sicer pa ta požarna želja tudi v Ljubljani ni mnogo pomagala, kajti škofovi konji še žive, — liberalni osli pa tudi!

Grozeča gospodarska nevarnost.

Kako nujno potrebna je gospodarska organizacija našemu ljudstvu, priča nam sledeči dopis, katerega smo dobili iz srede pohorskih kmetov na Stajerskem ob Dravi. Naš zaupnik, sam kmečki posestnik, nam piše:

»Niso še potihnil odmevi po smrti obče priljubljenega Ivana Pahernika, veleposestnika in trgovca v Vuhredu, in že se čujejo seveda bolj rahlo po široki dravski dolini drugi glasovi, ob katerih pravemu rodoljubi kar lasje vstajajo od groze na glavi. Čuje se namreč govorica, da hoče gospa Pahernikova izročiti izterjevanje svojih in svojega pokojnega moža dolgov gosposki v roke, sama pa se preseli v mesto. Zdaj pa pomislite, ljudje božji, kakšna nezgoda preti našim kmetom.

Koliko so sami kmetje tej rodbini dolžni, tega mi seveda ni mogoče natančno povedati; vsekako pa dobi lahko približne pojme o tem dolgu on, kdor hoče nekoliko računati. Radi tega, ker so bili vsi dolžniki o Božiču pozvani na račun ter so se morali pismeno zavezati, da hočejo od svojega dolga plačevati znanprej redno po 4% in 5% obresti, sme se smatrati za resnično govo-

rico, da bodo sami kmetje primorani plačevati odslej znanprej tej rodbini po 20 tisoč gold. obresti na leto. Iz tega je razvidno, da znašajo samo kmečki dolgovi okolo pol milijona gold. Ako se vzame v poštev, da so zemljišča teh dolžnih kmetov deloma že izmolžena, gozdi posekani, hiše v kaj slabem stanju, pa se niti največji optimist ne more varati, da tu tako, kakor doslej, ne more iti dalje in da pride v kratkih letih na stotine kmetov na kant. Toda ko bi še prišla njihova posestva v slovenske roke, naj bi še bilo! Bati se pa je in tudi povsem verjetno je, da pridejo ta posestva v roke Nemcev. V tem slučaju pa se tudi pomakne meja med slovensko in nemško narodnostjo celo črez Dravo v globel Pohorja.

Ker je torej ta zadeva važna za vse Slovence, si ne morem kaj, da ne bi upozoril vsaj naše voditelje na njo. Kmetje si bodo seveda skušali na vse mogoče načine pomagati ter si bodo izposodili dolžne svote pri nemških hranilnicah in se s tem sami vdali tujcem v milost in nemilost, samo, da še za par let vstrajajo na »grunt«. Potem pa bo zapel boben in Nemeč bo lastnik zadolženega grunta. Kot neko posebnost moram omeniti to, da daje mariberska (nemška) hranilnica oklicevati po sosednjih župnijah naokrog, kedaj ima svoje uradne dneve, koliko obresti zahteva od posojila in koliko plačuje od vlog ter zlasti še to, koliko ima premoženja. Gotovega denarja ima baje okolo 600.000 kron, denarnega prometa pa je bilo v minulem letu nad 1 milijon K. Ker obresti od posojil niso nastavljene previsoko, vtegne ona večino teh prestrašenih kmetov zvatiti v svoje krilo in namesto slovenskega Pahernika pridejo naši kmetje pod komando Nemcev. Potem pa so za našo narodnost že izgubljeni. Torej, komur je le mogoče, naj deluje na to, da se ta lov prepreči!

Takih krajev je še več na Slovenskem, in če se tudi ne gre povsod za enako visoke svote, pa je gospodarska nevarnost za naše ljudstvo vendar enako velika. Zato pa na noge in na delo za gospodarsko rešitev ljudstva, kdor ima kaj srca za narod in za

LISTEK.

Sem in tje.

Ako hodite po Ljubljani sem in tje, vidite, da Ljubljana stoji v znamenju kazinskih plesov. Nič več ne vlada tista tihota okolu kazinskih zidov, ki je dolgo vrsto let objemala ljubljansko kazino. Vsak večer se v steklenem salonu gode in pleše. Slovenci in Slovenke so, ki tako oživljajo kazino. In če se jih vpraša, zakaj zapuščajajo »Narodni Dom«, tedaj odgovarjajo, da se umikajo frakarski nadutosti, ki ima sedaj v »Narodnem Domu« dovolj prostora za — dolgčas. Tako smo v Ljubljani prišli do kazinskih plesov, po zaslugi tistih »voditeljev« naroda, ki imajo tako radi narod, da ga najraje okolu sebe ne vidijo.

Kar se tiče narodnostnega stališča, končno ni dosti razlike mej kazino in »Narodnim Domom«. Človeku se zdi časih, ko vidi ponosno se gibati v »Narodnem Domu« gospe iz najzagrizenjše nemške družbe, da so se Slovenci preselili v kazino, ljubljansko nemštvo pa da se preseljuje v »Narodni Dom«.

To se mi je zdelo tudi zadnjič, ko sem

vsem preskrbe novega Pegaza! Svetujem jim, naj izbero za »Škrata« Pegaza pincgavske pasme. Potem se ne bodemo čudili, da ga še naprej priporočajo. Saj izbornorazumejo gospodarske stvari.

»Pozor na Gorenjsko!« kliče v »Narodu« »Trgovsko in obrtno društvo« na Kranjskem, kateremu se je pričele nekaj sanjati, da se pri liberalni gonji proti »klerikalcem« najbolje počutijo Nemci, ki se neovirano naseljujejo v naših krajih in posebno pri novi železnici hočejo odjesti Slovincem ves dobiček. In liberalno »Trgovsko in obrtno društvo« ni storilo niti koraka, da se na tem širokem polju varujejo koristi slovenskih trgovcev in obrtnikov, in še vedno bo videlo le »klerikalne zadruge«. In liberalni »Gorenjec« v teh časih nima nujnejšega dela, nego priporočati — protestantske brošure . . .

Zadnjič so časopisi poročali o človeku, katerega so v Varšavi prijeli, ker je imel po Rusiji sedem žena. »Ta človek je gotovo pamet zgubil, sem si mislil, ko sem to čital, in misliti sem pričel na tistega odličnega liberalca v Ljubljani, kateremu je časih še njegova edina žena preveč. In tako je ta odlični liberalci nedavno sklenil, da si na kak način »oslajša« življenje. Poslal je

ženko na počitnice. sam pa je imel mej tem časom vedno več tako »nujnih in važnih opravkov«, da je vedno našel izgovor, da ni obiskaval ženske na počitnicah. Zenki so se ti moževi opravički zdeli sumljivi, ker je vedela, kako njen možiček sicer lenari. Zato se je enkrat zvečer skrivoma pripeljala v Ljubljano in hišino spodila spat, sama pa si je oblekla hišino obleko in preko glave ogrnila robec lepe hišine. Tako je pozno v noč čakala svojega moža, da mu gre vrata odpirat. In kakor po navadi, prišel je mož s polno glavo domov. Ko je v polutemi v hišnih vratih zagledal znano obleko svoje hišine, prijel je »hišino« preko pasu in pokazal je, kako so važni opravički — zakonske nezvestobe, ki ga zadržujejo, da ne obiskuje svoje ženske na počitnicah. Ljudje so pravili, da se je čulo to noč iz te hiše čudovito treskanje. Gospa se je hotela naposled celo »ločiti«, a sedaj so stvar »potlačili«, ker je mož naposled baje pripoznal, da je njegova žena bolj pametna, nego on. Takih »žrtv razmer« je po Ljubljani še mnogo.

O najnovejšem dvoboju v Ljubljani gotovo še niste slišali. Pekovska kri je zavrela tako, da je hotela imeti dvoboj in kri. Vzrok tega »dvoboja« je razburjenje, katero vlada mej socialnimi demokrati, ker delavci po-

bližnjega! Saj z urejenim združništvom se dajo preprečiti take katastrofe!

Državni zbor.

Dunaj, 6. svečana.

Poslovník.

Zbornica je danes nadaljevala razpravo o premembi zborničnega poslovníka. Večina govornikov se je bavila s političnimi razmerami, kakršne so. In te so žalostne, a še žalostnejše so parlamentarne.

Prvi današnji govornik dr. Kramar je odločno in jasno v imenu češkega kluba izjavil, da glasujejo le za tako premembo poslovníka, ki onemogoči vsako obstrukcijo na levi in desni, ki pa tudi manjšim strankam dovoljuje posebno prostost govora.

Ministrski predsednik dr. pl. Körber je izjavil, da vlada sama v kratkem predloži načrt novega poslovníka, oziroma premembo zakona z dne 12. maja 1873.

Dr. Šusteršič je naglašal:

Ker hočemo, da državni zbor redno in vspešno deluje, zato tudi glasujemo za potrebne premembe poslovníka.

Ta poslovník je zadoščal za čase, ko so bile v zbornici redne razmere in ko narodni ter politični prepriki niso dosegli vrhunca sovražstva. Danes pa more najmanjša stranka z obstrukcijo onemogočiti delo, dasi se ne pregreši proti črki poslovníka. Torej je treba poslovník tako premeniti, da je nemogoča vsaka obstrukcija. S tem bi se nikomur, tudi najmanjši stranki, ne kratila prosta beseda, pač pa bi bila mogoča trdna večina, ki bi redno vršila svojo dolžnost. Odločno pa bi morali ugovarjati, ako bi hoteli nemenskim poslancem kratiti narodne pravice, to je, posluževati se svojega jezika v zbornici. Kdor to zahteva, ta dela proti premembi poslovníka in za obstrukcijo, ker si tudi najmanjši nemenski narod ne pusti kratiti svojih pravic.

Za dr. Šusteršičem so govorili Ludwigstorff, Choc, Dzeduszycki, Glöckner, Skene, Sylva-Tarouca, dr. Stransky, dr. Scheicher in Schuhmeier.

Grof Dzeduszycki je po strani udaril po čeških poslancih, češ, da pri vsaki priliki zahtevajo koncesij v obliki raznih državnih podpor, kar spravlja državni proračun v največji nered. V tem oziru ravno govornikova stranka nima povoda, da bi Čehom očitala »luogo di traffiko«.

Glöckner pa je zabaval zbornico s svojimi spomini na nemško obstrukcijo, ko je ravno on bil mej najglasnejšimi. Dr. Stransky je z velikim vspehom odgovarjal nemškemu govornikom. Konečno je še dr. Pommer predaval o nemški pravici in pravičnosti.

Prihodnja seja je v torek. Na dnevnem redu je volitev odseka 48 članov za premembo poslovníka in prvo branje konver-

zijskega zakona. Nameravali so pričeti drugo branje vojnega zakona, toda odsek še ni dovršil poročila. Sploh danes vlada še nima v odseku večine za vojni zakon. Dobi jo, ako ne samo prizna, marveč tudi obljubi potrebne olajšave vojaške službe.

Vojaška priprava.

Vlada je včeraj predložila načrt zakona, ki obsega nove določbe glede vojaške priprave. Sedanje določbe se naslanjajo še na ces. patent z dne 13. julija 1784. in na regulativ iz l. 1782. Občine in dežele so zadnja leta opetovano prosile, naj se te zastarele določbe predrugačijo, oziroma zboljšajo z ozirom na sedanje čase in razmere. Vlada je končno tej zahtevi ustregla in predložila načrt zakona, ki določa, da v bodoče država sama to plačuje, kar so doslej plačevale država in dežele. Država pa hoče tudi zvišati odškodnine za vojaško pripravo v taki meri, da deželam ne bode treba doplačevati. Galicija in Bukovina že sedaj ne plačujeta za vojaško pripravo, za vse druge dežele pa bode novi zakon velika olajšava.

Na Kranjskem n. pr. se plačuje za vojaško pripravo 14 vinarjev od konja in kilometra, povprek na leto 35.673 K 85 v in sicer je plačevala država 10.501 K 96 v dežela 25.171 K 89 v. Za vojaško pripravo na Štajerskem plačuje dežela na leto 25244 K 90 v, država 13777 K 49 v. Koroška plačuje 11652 K, država prispeva 6688 K.

Po vladnem načrtu bode v bodoče država plačevala n. pr. za Kranjsko za priprežne konje povprek 39.907 K 52 v, za vozove 3500 K 64 v; skupaj 43.408 K 16 v; torej se zviša državni trošek za 32.906 K 20 v, odškodnina za vojaško pripravo pa na Kranjskem sploh zboljša za 7734 K 31 v, kakor kažejo računi.

Za Štajersko n. pr. bode država v bodoče plačevala 58.324 K 77 v, torej več 44.547 K 28 v, in odškodnina za vojaško pripravo se zviša za 19302 K 38 v.

Za Koroško bode v bodoče država plačevala 27644 K 56 v, torej več 20956 K in odškodnina se zboljša za 7734 K 31 v.

Na Goriškem so znašali troški za vojaško pripravo na leto 5646 K 61 v, in sicer država 2117 K 48 v, dežela 3529 K 13 v.

Troški za vojaško pripravo so doslej v vseh avstrijskih deželah znašali za državo 242113 K 14 v, za dežele 240.669 K 66 v, skupaj torej 482.782 K 80 v. V bodoče bo država sama plačevala 981.077 K 24 v in se odškodnine sploh zvišajo za 498.294 K. Predloga pa ni še zakon, ampak le načrt.

Na Turškem.

Makedonija vre in skoro gotovo bo iz gubljenja za Turčijo, ako velevali store prepotrebni korak, da se nekoliko zanimajo za tamošnje razmere. Prelita kri upije k

Pismo, radi katerega naj bi tekla kri, se glasi:

„Po zakonu od 8 št. 755. dne 17. junija leta 1901. se dovoljuje vsem stanovom Avstrije opravičeni dvo bo j. Potem mi je dovoljeno da te zaradi razžaljive dopisnice pozivljem na dvo bo j kateri se ima veršiti dne 31. januarja to je jutri v soboto na večni poti za rožnikom točno ob 3. uri popoldne leta 1903. Dvo bo j se ima veršiti na bodala revoljer ali pesti to ima določiti sekundant.

Valentin Avbelj.

Sp. Šiška št. 33.

Poleg podpisa so „namalani“ strahoviti noži. Krvoločni Valentin je s svojim „sekundantom“ res čakal Karliča na večni poti in čakal ga je toliko časa, da so mu v mrazu zamrzile pete na nogi ter je sedaj opravičena hojazen, kaj bo sedaj s pametjo tega socialnodemokratskega voditelja.

Tako se gibljemo v Ljubljani, in zato se ni čuditi, da celo na elitne plesne slovenske inteligence prihajajo ženske s — št. 13.

V takih razmerah se ni čuditi, ako postaja celo uradni list c. kr. deželne vlade „socialen“ in prinaša uvodne članke o delavskem gibanju, seve le „Ueber die Arbeiterfrage in — Südafrika.“

nobu za maščevanje, a turška vlada nima nujnejšega dela, kakor da zdaj z vso silo skrbi, da bi se v javnosti ne zvedela resnica.

Nikjer na svetu vlada tako ne skrbi za urednike časopisov, kakor na Turškem. Vlada jim hoče vzeti sploh vse skrbi, ona hoče zanje misliti in pisati. Iz Jildiz-kioska dobivajo članke že spisane, in preden so natisnjeni, hoče vlada preskrbeti tudi korekturo, kajti pošiljati se ji morajo krtačni odtiski, da se dobro prepriča, če je res vse v redu, kakor mora biti.

V turških časopisih se tudi o drugih državah ne sme pisati po pravici. Besede „parlament“, „svoboda“, „ustava“, „proračun“, „enakopravnost“ itd. se ne smejo rabiti. Turški državniki so dali celo v javnih knjižnicah sežgati odlične turške in arabske knjige, katere pišejo o takih stvareh, in mnogo dragocenih del je padlo kot žrtev tega vladnega vandalstva.

Da sta bila francoski predsednik Carnot in avstrijska cesarica Elizabeta umorjena, tega Turki še danes ne smejo vedeti. Njihovi listi so morali pisati, da sta umrla in da sta bila slovesno pokopana. Da je šel grški princ Jurij za guvernerja na Kreto, tega še ni smel pisati noben turški list; »Levante Herald« je pisal, da je šel princ Jurij na obisk na Kreto. A že to je bilo preveč: List je bil za sedem dni suspendiran in urednik kaznovan.

Brzjavke se cenzurirajo na strahovit način, preden jih da iz rok turški brzjavni urad. Pač pa vlada jako rada vidi, ako se piše o škandalih in neredih v drugih državah. A pristaviti se mora, da tako je drugod, a na Turškem je vse boljše in pravičnejše.

Kdo more torej še verovati, da bo Turčija kdaj sama iz sebe vpeljala kake pravične reforme?

Turčija hoče »reformirati« s topovi in puškami. S Kruppovo tovarno je sklenjena pogodba, po kateri dobi Turčija 85 hitro streljajočih topov. Ti topovi pridejo v Drinopolje. Ista tovarna bo oborožila vojno ladnjo »Assari Tefik« in dve torpedovki, ki sta naročeni v Ameriki. To dela sultan na svet nemških instruktorjev. Že zdaj je v Drinopolju 14.000 vojakov s 3500 konji, in v bližini ima Mustafa-paša 7000 vojakov s 1200 konji. Nedavno so poslali k detam 60 mladih častnikov in 16 nemških instruktorjev, ki ne znajo turški, ampak se pri občevanju z vojaki poslužujejo tolmačev. Ti vojaško izobraženi možje imajo nalogo, strategičko proučiti vso Makedonijo, da naredé potem vojni načrt. Sploh se govori po Turškem, da prvi napad bo veljal Bolgarom.

Sultanova vlada je javila poslanikom, da se na Bolgarskem organizira sedem vstaških čet, katere nameravajo prodreti v Makedonijo. To se sicer na bolgarski strani zaničuje, a res je, da se pojavlja v Makedoniji vedno več vstaških čet, katere imajo vedno praske s turškim vojaštvom.

Tudi Srbija se oborožuje. Naročila je nedavno 50.000 vojaških konj. Turčija se vsekako boji, kajti bilo je zaprtih že 4000 oseb, katere so večinoma izpustili — za odkup.

Na Grškem pa politična društva delajo na vojsko s Turčijo. Zadnjega poraza Grki ne morejo preboleti, in kadar bukne vojska v Makedoniji, bo grška vlada vzlic pritiska te agitacije prisiljena, da se tudi udeleži krvavega plesa. Atenski dnevnik »To Kratos« računa tako: V slučaju vojske bi imela Turčija 250.000 vojakov, Bolgarska pa 160.000. Dolžnost je torej drugih držav, da se združijo z Bolgari in složno uničijo turško moč.

Antisemitstvo se zbuja na Ogrskem.

Skozi celih 50 let je bila Ogrska obljubljena dežela judov. Ogrska mesta so nekatera že do tretjine popolnoma v judovskih rokah. V prvi vrsti zaslužil Budimpešta svoje ime: J u d a - P e s t. V vseh večjih ulicah so že judovske sinagoge, judovski napisi se množe ob prodajalnih, in tako je začel judovski element tudi na zunanje kazati to, kar je postal v resnici: gospodujoči element, kateri sega s svojim vplivom v vse panoge zasebnega in javnega življenja.

Ogrski liberalizem je izšel iz judovstva in mu je služil. Borba proti katolicizmu se je vršila s pomočjo judovskega kapitala. Na željo judov se je sprejel zakon, da so dovoljeni zakoni med kristjani in judi. A čim

bolj je liberalizem rabil judovstvo za bo proti krščanstvu, tembolj je tudi sam prihajal pod njegov jarem.

Zdaj bi se pa radi otresli Ogrski judov kakor so se hoteli prej otresti katolicizma. V državnih zbornici je vložena zakonska predloga, ki hoče omejiti vpliv judovstva. Obrada se v prvi vrsti proti silno množičnemu naseljevanju judov na ogrski zemlji, kajti če gre tako dalje, bo Ogrska kmalu Judovska. Tudi med »svobodomiselnimi« politiki jih je mnogo, ki so sprevideli to nevarnost, in noben poslanec, kateri ni direktno od judov plačan ali odvisen, ne more se ustavljati pritisku tega javnega mnenja, ki je vedno odločnejše tudi ljudsko mnenje. Umevno je, da je katoliška ljudska stranka takoj nastopila v tem smislu, da se nameravani zakon poostri in temeljito ter natančno izvaja.

Položaj v ogrskem parlamentu

postaja z vsakim dnem bolj kritičen in splošno se sodi, da Szell ne bo mogel najti poti iz te zadrege. Obstrukcija proti vojni predlogi dobiva vedno nove moči in odkar je radi te predloge izstopil iz vladne stranke grof Evgen Zichy, se je stanje odločno obrnilo na slabše. Zadnja demonstracija za grofa Zichyja, ki se je je udeležilo nad 10.000 oseb, je najboljši dokaz, da je skoro vse javno mnenje na strani opozicije. Mažarski oficijozni krogi, ki so se pred nedavnim še silno zgrajali nad razmerami v avstrijskem parlamentu, sedaj ne vedo izhoda iz labirinta. Pripomniti pa treba, da kamen izpoditke ni samo vojna predloga, ki jo kaj slabo zagovarja in brani domobranski minister, marveč povišanje civilne liste in pa nagodba. Celotni oficijozni krogi sedaj priznavajo, da si je vlada izvolila zelo neprimeren trenutek za predložitev načrta o civilni listi, ki je le povod mnogim neosnovanim napadom, prodreti pa ne bo mogla, če vlada ne dovoli opoziciji posebnih koncesij. Vsi opozicionalni krogi so se zarotili, da morajo vreči neljubega jim Szella, ter mu napovedujejo le še nekaj mesečno življenje. Njegova večina se drobi in kdove, če se ob nagodbeni razpravi popolno ne razbije.

V Nemčiji ne dobe dnevnin.

Iz znane izjave nemškega državnega kanclerja je torej razvidno, da člani nemškega državnega zbora do novih volitev še ne dobe dnevnin, čeravno je bil v poslanski zbornici z veliko večino sprejet dotični predlog centra. Zvezni svet za sedaj noče pritruditi sklepu drž. zbora. S tem je meščanskim strankam zadan zelo občuten udarec, ker jim pri izbiri sposobnih kandidatov veza roke. Nasprotno pa soc. demokraciji ta oklonitev več koristi nego škoduje, ker ima ta stranka na razpolago velike denarne zaloge, iz katerih lahko odškoduje svoje poslance, mejtem ko se morajo drugi poslanci vzdrževati iz svojega. Dokler se v tem oziru ne ustreže želji centra in njemu sorodnih strank, ni mogoče misliti na zboljšanje obstoječih razmer. Nesklepčnost drž. zbora bo pozneje še večkrat dobro orožje v rokah soc. demokracije.

Carjevo potovanje v Rim.

Sedaj je neki definitivno določeno, da se car in carinja dne 11. aprila podasta v Rim. Potovanje se vrši edino le po morju. Ker se francoski krogi že sedaj pripravljajo na slovesen carjev sprejem, je nada opravičena, da se carska dvojica ustavi kje v francoskem pristanišču. V Neapolju se izkrcna na italijanska tla. O podrobnostih vprejema pri Vatikanu in Kvirinalu listi doslej še ničesar ne določajo.

Izjemno stanje na Irskem.

Vsled zadnjega protiangliškega gibanja v mnogih krajih Irske je londonska vlada proglasila izjemno stanje v celi vrsti okrajev. Sedaj je to stanje v 16 okrajih zopet odpravljeno, a v veljavi je še v grofovinah Limerick, Clare, Tipperary, Sligo, Roscommon ter za Cork City. Vsled te najnovejše vladne odredbe so odpuščeni iz zaporu parlamentarci Raddy, Redmond in Roch, poslanca O' Douell in Duffy morata pa kot državni nevarna še ostati v zaporu.

Napad na armen. patriarha Ormaniana.

Znani napad na patriarha Ormaniana je sedaj po poročilih iz Carigrada deloma pojašnjen. Zločinec Agop, potem neki Boghos, ki je pred kakimi tremi meseci pobegnil v Egipt, in pet drugih mladeničev, ki so sedaj zaprti, ustanovili so armenski komite, ki pa ni bil v nikaki zvezi z inozemskim armenskim revolucionarnim odborom. Namen mu je bil: z atentati in s pretilnimi pismi armensko gregorjansko cerkveno občino preplašiti, da bodo lažje iz nje izsiljevali denar za svoje agitacijske namene. Znamenito je, da so bili vsi člani komiteja lekarnarji.

Francija in Venezuela na ostale velesile.

Včeraj smo objavili na tem mestu zahteve, ki jih je sedaj prigljalila francoska vlada pri venezuelskem predsedniku Castro Povedali smo tudi, na kaj opirajo Francozji

podčini, a zopet je bil obdit; ko je bil star že 80 let, pisal je zopet isti svoji izvoljenki ki se je tudi že omožila, pismo, v katerem pravi: Od trenutka, ko sem vas prvič videl, do danes sem vsak dan mislil na Vas.

Prepovedano poljubovanje. Sena države Minnesota je pretekli teden sprejel postavo, s katero prepoveduje poljubovanje onim, ki nimajo zdravniškega spridevala, da so zdravi.

90 letni starček samomorilec. V Szentesu na Ogrskem se je obesil 90 letni starček Peter Kerestes Nagy. Kaj je vzrok samomoru ni znano.

Bazilika Palladius v nevarnosti. Milanski arhitekt Beltrami izjavlja, da se bo bazilika Palladius v Vincenzi podrli, ako jo nemudoma ne podpro.

Deset umorov na eden dan se je preteklo nedeljo izvršilo v Rimu.

Nemški cesar ima 52 gradov in 83 drugih posestev, ki so njegova zasebna last.

Društva.

(Ilirsko Bistriška-Trnovska "Čitalnica") priredi veselico dne 15. svedana 1903 v hotelu "Ilirija" v Ilirski Bistrici. Svira vojaška godba c. in k. pešpolka grof Jelčić z Reke. Pričetek ob pol 8. uri zvečer. Predstava točno ob 8 uri. Vstopnina za osebo 1 K. Z družino 2 K. Teatleta promenadna. Vspored: 1. * * * "Zaroditve odmevi". koračnica. 2. Smetana: "Prodana nevesta". 3. Gledališka predstava: "Starinarica". 4. Raba: "Venec hrvaških pesmi". 5. Ples.

(Pokroviteljstvo kranj. društva za varstvo živali.) Pri izvanrednem glavnem zborovanju kranjskega društva za varstvo živali dne 30. jan. v t.l. sklicanem z namenom, voliti društvenega pokrovitelja, se je jednoglasno sklenilo, eks-celencu gospo Olgo baronico Hein prositi, da bi mesto društvene pokroviteljice prevzela hotela. Društveni predsednik gospod Rudolf prof Margheri naznani zborujočim, da se je eks-celencu njemu izrazila pripravljeno, mesto pokroviteljice prevzeta.

(Društvo za varstvo živali.) Društveni odbor se je pri zadnjem občnem zboru popolnil ter sedaj obstoji iz sledečih odbornikov: gospa Marija plem. Cron (Kamnik), Teodora Doberlet, Marija Gruntar (Ribnica), Viljelmina baronica Gussich, Tezina Jenko, Marija baronica Lichtenberg, Alenida Mardetschlager, Mira Praunseis, Hedviga Šubic, Franja Tavčar, Berta Triller. Gospodje: Rudolf prof Margheri, predsednik, Vencel Goll, preds. namestnik, Alojzij Stare, blagajnik; Alojzij Paulin, I. tajnik; Fran Beber, tajn. namestnik; nadalje: August Drese, Mihael Francič, Ivan Globočnik, (Kostanjevca), Martin Lampert, August Neumaier, Franz Podgoršek, Lorenz pl. Riedl, Dr. Ivan Robida, Karl Róm, Dr. Tomaž Romih (Krško), Dr. Stanko Stergar, Emil Tönnies. Kakor se je vže na drugem mestu objavilo, prevzela je pokroviteljstvo Kranjskega društva za varstvo živali eks-celencu gospa Olga baronica Hein. To, kakor tudi sestavljeni društveni odbor boji dejstvo, da bode namen društva le pomoči ubogim živalim. Prijatelji ptic in drugih živali puste naj vse pomisleke proti društvu, ter naj pristopijo mnogobrojno k društvu, kajti le z družinimi močmi boje društvu mogoče vstrajno delovati in ubogim živalim pomagati. Do sedaj je društvu približno 400 članov z letnimi doneski pristop prijavilo. Sledeči so nadalje k društvu kot ustanovniki z ustanovno 50 K pristopili: gospa Marija baronica Lichtenberg, Augusta Bozotta, Marija Malič (v oporoki); gospodje: Ivan Hribar, Vencel Goll, Rudolf prof Margheri, doktor Karol Schmidinger, Jean Schrey, Urban Zupanec, Dr. Ivan Mrak, Viktor Gallé in Ed. Dolenc (Kranj.) Pristop k društvu zamore vsakdo naznani ali naravnost kranjskemu društvu za varstvo živali v Ljubljani ali kakemu društvenemu odborniku. Pisma naslovljena na društvo prejema društveni predsednik gospod Rudolf prof Margheri, c. kr. vladni svetnik ali društveni tajnik gospod Alojzij Paulin, c. kr. okr. višji živino-zdravnik; denarne doneske in druge poštno vrednostne pošiljatve naslovljene na društvo prejema društveni blagajničar gospod Alojzij Stare, župnik v p., vsi trije stanujoči v Ljubljani.

(Predstavo) priredi katoliško izobrazovalno društvo sv. Jožefa v Tržiču v nedeljo dne 15. februarija 1903 v prostorih g. H. Dobrina (na Skalji). Vspored: I. Petje: 1. "Triglav". 2. "Živa bresa". 3. "Pevčeva pomladanska". II. Igra: "Cigan in čarovnik". Burka s petjem v dveh dejanjih. Spisal dr. Jan. Ev. Krek. III. Komični prizor: "Čevljar Buček pred sodnijo". — Začetek točno ob 8. uri zvečer. O d b o r.

Darovi.

Poslani našem uredništvu.

Za družbo sv. Cirila in Metod. Gospod Fr. Sajovec v Sori 2 K. — G. Jos. Zelnik, župnik v Čemšeniku, 8 K. — G. Jos. Potokar, kaplan v Kranju, 3 K. —

Don Karlo Miklavčič nabral v veseli družbi pri Durjavi v Matenji vasi 4 K 40 h. — Zbavna družba Jakšetove gostilne po gosp. učitelju Iv. Štrukelj na Dobu 2 K.

Bog plačaj!

Za Jeranovo dijaško mizo so darovali p. n. gg.: J. Debevec, kaplan v Vipavi, 4 K. dr. Fr. Ušeničnik, spiritual v Ljubljani, 20 K. Fr. Mekinec, župnik v p. v Ljubljani, 10 K. Anton Abram, kaplan v Skocijanu, 30 K. Neimenovan 20 K. J. Berlan, župnik na Dobovu, 10 K. Oroslav Dolenc, veletržec v Ljubljani, 10 K. Št. Dužnik, trgovec v Hrenovicah, 16 K. J. Lavrič, župnik v Logatcu, 10 K. Marija Potočnik, posestnica v Ljubljani, 10 K.

Bog plačaj!

Drobiž.

Sirota. Deček: Uboga sirota prosim za milodar. — Gospod: Ali si sirota po očetu in po materi? — Deček: Da, lani sta se ločila.

Z ad o š č e n j e. A: Vi ste izživali mojega psa, jaz zahtevam zadoščena. — B: Dobro — poslal Vam bom psa.

Ženska pravica. Mož, ki kupuje v prodajalnici izgotovljenih oblek darilo za svojo ženo: "Dajte mi lep povrtnik za mojo ženko." — Prodajalec: "Kake barve." — Možiček: "To je pa vseeno, moja žena itak pride, da zamenja, kar bom kupil."

Ne razume. Odvetnik (trem mladeničem, katerim je stria umrl): Vsak izmed vas dobi od podedovanih 12.000 K po odstetju stroškov po 2.500 K. — Janez: Prosim, gospod doktor, zdaj ne vem, ali je stria umrl vam ali nam.

Kako se pride do polnih prostorov v panoramah. "Divji kozel" poroča: Posestnik panorame vabi zastonj s svojim hripavim glasom ljudstvo v svoje prostore. Vzlic nizki vstopnini je le malo obiskovalcev. Nekega dne naznanjajo velikanski lepaki, da je danes vstop v panoramo prost. Ljudstva se je nabralo, da se je vse trio. Ko si pa ogledajo panoramo in se hočejo vrniti, zapazijo na zaprtih vratih napis: "K d o r h o d e v e n, m o r a p l a č a t i 4 0 v i n.!"

Zakaj se ne ženi. A: Zakaj pa se ne ženiš ta predpust? — B: Imam otroke preveč rad. Kadar mi pride misel, da bi se oženil, že mislim, da bi moral potem svoje otroke tepsti, pa se mi smilijo.

Morska bolezen. On: Moje srce, gospodična, je kakor morje, razburkano od viharjev. — Ona: Zdaj razumem, da kadar vas le vidim, mi slabo prihaja.

Z l o b n o. "Kako si se vendar seznanil s svojo ženo?" — "Pri nekem izletu po jezeru je padla v vodo." — "Aba ti si pa notri padel!"

Postržljiva planšarica. Hribolazec pride s svojim vodnikom v planinsko bajto, v kateri kuha planšarica med ričetom suho meso za drvarje. Prositja jo, da bi jima dala par kosov mesa, seveda za dobro plačilo. Planšarica privleče takoj iz piskra velik kos, polžiže ričet, ki se ga je držal, in poda meso hribolazcu. Potem seže še po drug kos in ga pomoli vodniku rekoč: "Ti si ga pa kar sam očedi!"

Telefonska in brzojavna poročila.

Ločitev princezinje Lujize od Girona.

Bruselj, 7. febr. Giron je došel danes popoldne iz Genfa sem in ostane tu pri svojih sorodnikih. Giron in princezinja Lujiza sta se ločila, ker upa princezinja, da se ji sedaj omogoči občevarje z njenimi otroci, posebno z nevarno obolelim svojim sinom princem Friderikom, ki jo želi videti.

Genf, 7. febr. Poroča se, da je Giron hotel princezinjo siloma pridržati in da je bil naposled ž njo surov.

Genf, 7. febr. (C. B.) Pravna zastopnika princezinje Lujize sta brzojavno naznani pravnemu svetniku Körnerju v Draždanih, da princezinja, ki je pretrgala zveze z Gironom, nujno želi obiskati obolelega otroka. Pravna zastopnika prosita Körnerja po naročilu princezinje, naj prestolonasledniku predloži najudanejo prošnjo, da sme za nekaj ur k bolniški postelji svojega otroka Princezinja bi po obisku takoj ostavila Draždane.

Draždane, 7. febr. Oboleli princ v vročnici vedno govori o svoji materi in je zahteval, da jo vidi. Zdravniki so izjavili, da bo za srečen izid bolezni, prisotnost prinčeve matere princezinje Lujize dobro vplivala.

Rim, 7. febr. V vatikanskih krogih se sodi, da je nenadni prevrat v mišljenju princezinje Lujize pripisovati posebno prizadevanju svetega očeta, kateri je pošiljal k njej svoje zaupnike in jo z očetovskimi besedami pregovarjal, naj bo zvesta svojim dolžnostim kot soproga in mati.

Monakovo, 7. febr. Listi poročajo, da je princezinja Lujiza sprejela vse pogoje, katere ji je stavil dvor posredovanjem njene matere. Svoje stalno bivališče bode princezinja odslej imela v Avstriji.

Praga, 7. febr. Iz Karlovih varov se sodi, da so grad Ostrov, last rodbine Toskanske, pripravili kot bivališče princezinje Lujize.

Dunaj, 7. febr. Ločitev princezinje od Girona so listi naznani občinstvu z lepaki. Čuje se, da je princezinja Lujiza danes že pri svojem otroku v prestolonaslednikovi palači Aschenberg na Saškem.

Vojna v Makedoniji

Pariz, 7. febr. "Figaro" poroča iz Carigrada, da je sultan ukazal takojšnjo mobilizacijo 240.000 mož za Makedonijo. Izšel je tudi ukaz, da morajo biti pripravljene vse za prevažanje te armade potrebne ladije. Hkrati se pripravljajo na boj vojaške posadke v Solunu, da okrepe turško vojaščino ob bulgarski meji.

Carigrad, 7. februara. Rusija in Avstroogrška sta izdelali nov načrt za reforme v Makedoniji ter ga bodeta predložili porti z opombo, da ga izvršite sami, ako ga Turčija ne bo hotela izvršiti.

Zofija, 7. febr. Iz Novega Bazara prihajajo vesti, da so turški vojaki napadli kristijane in delali strašne grozovitosti. Izkopali so celo trupli dveh kristjanov ter ju oropali.

Carigrad, 7. febr. Mej ruskim in francoskim poslanikom se je vršil pogovor o makedonski zadevi, ker Turčija nikakor ne upeljuje reform tako, kakor bi bilo želeli.

Zofija, 7. febr. V Makedoniji vlada popolna anarhija. Na novo imenovana ruskega konzula v Mitrovici so Albanci streljali. Obdajajo ga vedno močne čete. V Ueskübu zboruje še vedno komisija za določitev reform v Makedoniji, a posvetovanja nimajo nobenega vspeha. Albanci so pisali sultanu, da mu odpovedo pokorščino, ako bo skušal uveljaviti kake reforme. Komisija bode radi tega prenehala poslovati, ker se Turčija nikakor ne bo upala nastopiti proti Albancem in tako ne bo druge poti, da naredi red evropske velevlasti. V Turčijo se vsak dan vpe-ljuje mnogo novega orožja.

Dunaj, 7. febr. Iz Lvova prihajajo vesti, ki pobijajo trditve, da se mobilizacija ne vrši. V Varšavi so dobili vsi častniki nalog, naj bodo pripravljeni za vsak slučaj.

Dunaj, 7. febr. Mladočehi ne nameravajo več vstrajati pri svojih nujnih predlogih in rešitvi konverzijske predloge ne delati težav.

Dunaj, 7. febr. Dne 24. maja se vrši tu splošni shod avstrijskih kmetovalcev.

Dunaj, 7. febr. Ker ni gotovo, da bi vojna predloga v odseku dobila večino, namerava vlada v slučaju, ako bi predloga odsek odklonil, zasedanje državnega zbora odgoditi in zakon uveljaviti s pomočjo § 14.

Budimpešta, 7. febr. Grof in grofica Lonyay bodeta od meseca aprila tu stalno stanovala.

Budimpešta, 7. febr. Grof Julij Andrassy je v današnji seji ogrske poslanske zbornice odgovarjal na napade opozicije.

Zofija, 7. febr. (C. B.) Karavelow je ponoči nagloma umrl.

Rim, 7. febr. Izgredi na vseučiliških v Padovi, Rimu in v Parmi se ponavljajo. V Padovi je vseučilišče zaprto.

Rim, 7. febr. (C. B.) Papež se danes popoldne ni mogel udeležiti zadušnega opravila povodom smrti oblet-nice papeža Pija IX., ker mora radi lahnega prehlajenja ostati v sobi.

Varšava, 7. febr. Mej radi tajnega društva aretiranimi je tudi neki poljski vseučiliški profesor.

Berolin, 7. febr. Buri, kateri nočejo priseči Angleški zvestobe, se bodo naselili v onem delu Afrike, ki je last Nemčije.

London, 7. febr. Kralj Edvard je zopet zdrav. (?) Danes se je peljal na sprehod.

Bruselj, 7. febr. Tu se vrši obravnavo proti anarhistu Rubino, ki je napadel belgijskega kralja. Rubino je izjavil, da je hotel kralja umoriti. Prvotno je nameraval umoriti laškega kralja, a za pot v Rim ni imel zadosti denarnih sredstev.

Amsterdam, 7. febr. O boleznii bivšega predsednika transvalске republike Krügerja se poroča, da je vsak dan slabši in da je ozdravljenje izključeno. Vsak dan je pričakovati, da Krüger umre. Krüger pravi, da rad umre, ker nima od življenja nič več pričakovati.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m, srednji zračni tlak 746,0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra, v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi.	Nebo	Padačina v 24 urah v mm.
6	9. zveč.	746,8	1,6	sl. jzrh.	oblačno	
7	7. jut.	746,0	1,0	sl. svzh.	oblačno	0,0
2.	popol.	745,8	3,7	sr. vzsvzh.	jasno	

Srednja večerajšnja temperatura 0,5° normale, —1,1°.

Dunajska borza

dne 7. februarija.

Skupni državni dolg v notah	100,80
Skupni državni dolg v srebru	100,80
Avstrijska zlata renta 4%	121,15
Avstrijska kronska renta 4%	101,60
Ogerska zlata renta 4%	121,25
Ogerska kronska renta 4%	99,70
Avstro-ogerske bančne delnice 600 glđ.	15,88
Kreditne delnice, 160 glđ.	698,25
London vista	239,85
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj. 117,12 ¹ , 20 mark	23,43
20 frankov (napoleondor)	19,09
Italijanski bankovci	95,35
C. kr. cekini	11,32

Žitne cene

dne 5. februarija 1903

(Termin.)

Na dunajski borzi:

Za 50 kilogramov.

Pšenica za spomlad	K 7,56 do 7,57
Rž za spomlad	" 6,82 " 6,83
Koruza za maj - junij 1903	" — " —
Oves za pomlad	" 6,28 " 6,29

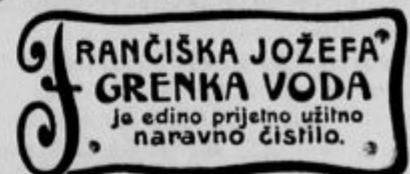
Na budimpeštanski borzi:

Pšenica za april	K 7,51 do 7,52
Rž za april	" 7,59 " 7,60
Oves za april	" 6,56 " 6,57
Koruza za maj (1903)	" 6,06 " 6,08

(Efektiv.)

Dunajski trg.

Pšenica banaška	K 5,94 do 5,95
" južne železnice	" 6,05 do 6,06
Rž	" 8,08 " 8,55
Ječmen	" 7,45 " 7,90
" ob Tisi	" 6,90 " 7,05
Koruza ogrska stara	" 6,30 " 7,25
" nova	" 6,30 " 7,75
Činkvant	" 7,35 " 7,45
" novi	" 7,20 " 7,30
Oves srednji	" 6,70 " 7,—
Fižol	" 7,— " 14,—

Obvezano dajo Mautner-jeva napojena semena za krmsko repo najobilnejši pridelek. Prav tako izvrstna in neprepežna so tudi Mautner-jeva zelenjadna in cvetlična semena. 123 48-2

Koledar

katoliškega tiskovnega društva v Ljubljani za l. 1903

Z jako zanimivo in rabno vsebino, z imenikom učencev za več ko 400 šolarjev, z zapisnikom bolnikov, gospodarskim zapisnikom itd. stane v "Katoliški Bukvarni" krasno vezan 2 K 30 h, po pošti pošiljan 10 h. več.

je podal mojstersko dovršeno. Gospod Vetrovšek je vzbujal s svojimi originalnimi dovtipi, naravnim, v tej vlogi nedosežnim igranjem, mnogo smehu. Kot oba ta dva igralca je bil dober g. Hašler v vlogi odgojitelja Lovro Kvasa. Tudi vsi ostali igralci in igralke so storili svojo dolžnost in pripomogli vsak po svoji moči do v vsakem oziru častnega večera.

izpred sodišča.

Ostrašene kramarice. Dne 15. oktobra m. l. je bil v Kamniku somen. Že kasno v mraku so se tudi tri kramarice peljale na vozu, na katerem je bilo naloženo neprodano blago. Pri krvavem znamenju ob Podgorški cesti srečal je voz posestnika sina Janeza Lukana iz Križa in njegovega tovariša, katera sta skušala prisesti na voz. Lukan je res zlezal na voz ter pričel groziti, da bo vse postrelil. Se ve, da so se kramarice tega nepričakovane groženja močno ustrašile in so z voza poskakale ter tekle klicat orožnike. Pri obravnavi se je dokazalo, da obdolženec niti revolverja ni imel, da je bil popolnoma pijan in da se je radi tega hotel na voz prisesti, ker se ni upal peš priti domu. Sodišče ga je od obtožbe oprostito. — Z nožem sta ga v Olševku v Koželjevi krčmi sprli sta se Franc Kern in Lojze Debeljak. To je dalo povod, da, ko ga je brat iz krčme spravil, je takoj za njim šel tudi Franc Kern, s katerem sta si bila kmalu v laseh, a brat Miha Debeljak, ki ju je dohitel, ju je razdvojil in hotel Lojzeta domu peljati. Tu sta pa pritekla z odprtimi noži brata France in Miha Kern ter Lojzeta Debeljaka, ki je med begom padel, na raznih delih života sedemkrat ranila. Sodišče je obsodilo vsacega na 6 mes. ječe. — Napadnega se je lotil. To je bilo 16. nov. l. l., ko je bilo v Kranju in sicer v predmestju običajno žegnanje. Mestnemu redarju je ovdaril neki vaski fant, da ga je neki drugi fant ob tla vrgel. Stražnik je velel, da morata oba iti z njim na stražnica. Tu pa je mizaraki pomočnik Ožbalt Gros iz Kokrice prijel redarja od zadel brez života ga sunil v nogo in šele na pomoč prišli občinski sluga je mogel redarja oprostiti in na to skupno Gros aretovati. Gros se za govorja, da je bil pijan in da ni v noči poznal redarja, temveč je mislil, da je to tisti človek, kateri ga je malo pred tem dogodkom klofnil. Ker se je dognalo, da je bil obdolženec res močno pijan in da je možno, da v tem stanu res ni redarja poznal, ga je sodišče obsodilo le na osem dni zapora. — Ker ni »hop« zaupil Jožef Hlavo se je peljal pozno zvečer dne 8. jan. l. l. s svojim vozom proti Savi. Ko pride do Trebovne gostilne, skoči proti vozu hlapec Jaka Žemva in zakriči: »Zakaj ne upiješ hop«? In ko mu ta mirno odgovori, da se lahko vsak človek drdajočemu vozu brez klica umakne, naskoči Žemva voznika z nožem, a ta mu napad odbija z bičem, vendar ga je Žemva trikrat zadel v levo roko. Obsojen je bil na 6 mesecev ječe. — Boga je preklinjal delavec Anton Veber v Cerknici dne 17. dec. l. l. Pri Pogačniku, kjer je delal, je dobil nekoliko žganja in se bil malo opil; na to je šel na trg ter jel brez povoda glasno Boga preklinjati, potem je šel v neko gostilno in zahteval žganja. Ker mu ga niso hoteli dati, začel je še groznejše nadaljevati bogokletstvo, tako da so ga ljudje šli ovaditi orožnikom. Tudi v bližini cerkve in konsumnega društva se je bogokletno vedel. Obdolženec pravi, da je pri vojaki, ko so seno nakladali, padel iz nekega kozolca in da je od tistega časa zmešan, če kaj pije, da ne ve, kaj da dela. Sodni dvor ga je obsodil na 3 mesece ječe.

Dr. Pikel je v preiskavi radi hudo delstva goljufije.

Obsojen pristaš »Štajerček«. Iz Ljutomerja se poroča: Pri kazenski obravnavi je bil znani agitator Braččijanski in dopisnik »Štajerca«, Mavrin iz Lokavec, zaradi raznih razžalitev obsojen v en teden zapora, poostrenejša z dvema postoma. Obravnava se je vršila dvakrat.

Trgovke z deklamati. Pred tržaškimi porotniki so stale te dni tri ženske, ki so poleti preteklega leta 13letno Marijo Kovačič prodale sramoti. Skupiček so si zverinske ženske razdelile. Obsojene so bile 41letna Karlota Trinelli na pet let težke ječe, 38letna Stolizza na štiri leta in 48letna Antonija Sossich na tri leta težke ječe. Velikanska množica ljudstva je oblegala sodnijsko poslopje in je hotela obsojenke linčati. Strežniki so obsojenke le s težavo mogli spraviti v zapore.

Obsojen poslanec. Sodišče v Nagykikinda na Ogerskem je obsodilo srbskega državnega poslanca na 2000 kron, češ, da je šolske otroke, ker so peli mažarske pesmi, tepel. Pavlovič je trdil, da obtožba ne temelji na resnici.

»Ednosta« pred porotniki. Na 16. februarja vršila se bo pred tržaškimi porotnimi sodiščem porotna razprava proti od-

govornemu uredniku »Ednosta« gosp. Franu Godniku na tožbo gđ. Zofke Kveder radi razžaljenja časti potom tiska. Razpravi bo predsedoval svetnik Pederzoll.

Kotiček za liberalce.

St. Ruperškimi liberalcem. Iz St. Ruperta nam pišejo osebe, obljane od »Narodovih« dopisnikov: Dopisnike iz Sent. Ruperške doline »Slov. Naroda« z dne 31. januarja 1903 št. 25. opozarjamo, da so veliko prenize in brezpomembne osebe, da bi na njihove ostudne laži, denarije in budalosti odgovarjali.

Liberalno »Slovensko društvo«, ki pa ne zasluži svojega imena radi zveze z Nemci, je imelo končno vendar enkrat zopet svoj občni zbor. Nekaj znanih liberalcev je prišlo skupaj na »politični pogovor«, radi tega se pa svet nikakor še ne boče vrtel tako, kakor si oni žele. Predsednik dr. Tavčar je povdarjal, da treba pritegniti »nekaj mlajših močij.« Za to so hitro vzeli v odbor Bolčevega Pepeta! Tako imenitno se je, da govorimo z »Narodom«, poskusilo oživiti »Slovensko društvo«. To bo sedaj politika! Odličnejše »mlajše moči« res ni bilo mogoče dobiti. Samo nedavno je bilo po Ljubljani mnogo govorjenja, ko je občinski svetnik Bolčev Pepe bil pred par dnevi obsojen, ker je na cesti oklofutal nekega Jesiha, da bi brat Bolčevega Pepeta dostojnejše zastopal liberalno stranko. Kadar zopet zmanjka kake »mlajše moči«, utegnejo liberalci torej še boljše dobiti v Pepetovem bratu. »Mlajše« moči, o katerih pa Tavčar v »Narodu« tudi pravi, da so »izborne«, so še — odvetnik dr. Tavčar, odvetnik dr. Triller, kateremu so poverili predsedstvo, dalje res jako mladi odvetnik dr. Pirc (blagajnik), vedno mladi župan Iv. Hribar, mož z mladimi zaslugami odvetnik dr. Kokalj (tajnik), odvetnik dr. Vilfan, učitelj G. Angl, ki bo postal star, predno bodo liberalci kaj v dejanju storili za učitelje; dostojnost zastopa v odboru I. Rozman iz Novega mesta, mladi mej mladimi so še namestnika blagajnik užitninskega urada J. Lavrenčič in trgovec J. Lenče ter pregledavalec računov V. Holc in trgovec z oblekami Mejač. Malo elegično se čita v »Narodu«, da te moči jamčijo, da bo društvo lahko razvilo uspešno delovanje — če najde pri občinstvu podporo. To je ravno! Kakor doslej, tudi v bodoče slovenski lažiliberizem pri razsodnih ljudeh ne bo našel nobene podpore!

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani.

Od svojih treh sinov umoren je bil v Cataniji posestnik Russo, ker ni hotel sinovom dati denarja za zapravljanje. — Strašna lakota vlada mej Terek-Kozaki Tudi na Severnem Švedskem je velika lakota. Dolga zaroka. Pred 20 leti je bil v nekem mestu umorjen neki mož in skoro nato sta bila njegova žena in njen ljubimec kot storilca obsojena na do smrtne ječe. Sedaj sta pomiloščena in prišla sta iz zapora. Listi poročajo, da se bodeta sedaj poročila. Pač dolgo je trajala »ljubezen«. — Nevarno obolel je v Napolju baron Nataniel Rotšild. — 4194 novih poštних uradov ureda na Srbskem. — 8000 barvarjev stavka v Barceloni. — Palicaza tatice, Londonski prodajalci imajo pripravljene v prodajalnicah palice, s katerimi pretop tatice, ako jih zasačijo pri tatvini. — Srečna Japonska. Član japonskega parlamenta Tanaka je obsojen na 14 dni zapora, ker je mej sejo zeval. Obtožnica pravi, da je zeval za to, da bi vlado jezil. — V prepiru radi neke dedščine je v stolnem Belgradu ustrelil neki Loos svojega svaka Bolkana. Nato se je Loos sam ustrelil. — Nova postava o nezakonskih otrocih je izšla v Rusiji. Po tej postavi imajo nezakonski otroci iste pravice kot zakonski in lahko nosijo ime svojega očeta. Oče mora skrbeti za svojega nezakonskega otroka in za njegovo mater, dokler ne more dati dovolj zaslužiti. Tudi pri dedščinah imajo zakonski in nezakonski otroci iste pravice. — Grafica Kwielewska, katero so v Berlinu aretirali, ker je sinčka neke železničarjeve žene podtaknila za svojega, da bi tako majorat ne prišel v roke drugih njenih sorodnikov, je ponudila petsto tisoč mark kavicje, ako je tokom preiskave izpuste iz zapora. Sodišče je ponudbo odkloilo. — Umril je v Kijevu veliki tovarnar sladkorja, posestnik 18 sladkorčnih tovarov. — Nov zrakoplov, ki se dá voditi in katerega goni bencin, izdeluje stotnik Parsfal v Frankobrodu. Spo mladi poskusi zrakoplov v Berlinu. — Poneveril je bivši načelnik obrtnega društva »Samopomoč« v Limericah Ferd. Sattler 7162 kron. — Velike stavke se pripravljajo zopet v Amsterdamu. Delavci mestne plinarne groze s štrajkom, ako se jim na njihove zahteve v 14 dneh ne dá

ugodnega odgovora na njihove zahteve. Isto izjavljajo uslužbenci tramvaja. V Amsterdamu stavkajo sedaj vozniki. Vojaštvo se pomoči. V Petrogradu stavka 2000 delavcev v predilnici. Delavci zahtevajo povišanje plače. V Rensu stavkujejo nastopajo nasilno. — Velikanski vihar divja okolu Čikage. Vsi brzozavni drogi so podrti, železniške zvoze pretrgane. Živila so nakrat silno podražena. Tudi iz Newyorka se poroča o silnih viharjih. Velik vihar divja tudi v sredo zemskem morju. — Aretirani dijak. Policija je zaprla nekaj dijakov, ker je zasledila tajna dijaška društva. — Vojaki u prli so se v Nantesu. Izjavili so, da ne opravljajo več službe, ker imajo preslabo hrano. — V Južni Rusiji so prišli na sled zaroti, katero so posebno notili socialni demokratje. Govori se celo o tem, da se v Južni Rusiji proglasi obsedno stanje. — Štirideset ribičev utonilo. Iz Čikage se poroča: V Saginavu se je udrl led, na katerem je imelo 40 ribičev svoje časne lope. Vseh štirideset ribičev je utonilo.

Radi mnogoženstva je bil aretiran te dni v Varšavi nek mož, ki ima po Rusiji v različnih krajih sedem žena.

Morski roparji. V rudečem morju so turški morski roparji napadli ladjo »Arslan«, ki je imela laško zastavo. Laški časopisi poročajo, da nihče ne ve, kaj so roparji storili z moštvo na ladji. Nekateri poročajo, da so roparji moštvo pomorili, drugi pa trdijo, da so roparji mornarje prodali za sužnje.

Nekaj statistike. Na celi zemlji je 3064 jezikov ter več kot 1000 ver. Povprečna starost je 33 let. Med 1000 ljudmi doseže samo en človek starost 100 let in samo šest starost 65 let. Število vseh ljudi je poldruga milijarda. Izmed teh umre na leto do 35,214,000, na dan 96 480, vsako uro 4020 in 67 vsako minuto. Nasproti pa se rodi na leto 36 793 000 ljudi, na dan 100 800, vsako uro 4200 in vsako minuto 70 ljudi.

Za mladostne zločince. Nedavno temu je dr. Koerber — kakor smo poročali — izdal naredbe, ki so se tikale pomiloščenja takih mladostnih zločincev, ki še niso nastopili kazni, ki pa ne sme biti dalja od treh mesecev. Sedaj je upravitelj pravosodnega ministerstva izdal zopet dve naredbi, ki se pa tičeta mladostnih zločincev, ki so že nastopili večje kazni (eno ali več let) V uvodu tema naredbama je rečeno, da nič ne pospešuje tako boljšanja mladostnih kaznjencev nego upanje, da jim bo ostali del kazni odpuščen. Take kaznjence je opozarjati o vsaki priliki na posledice, če se bodo lepo vedli.

Moric knez Lobkovic je umrl v 72. letu svoje starosti za pljučnico. Politično ni bil mnogo delaven, a sicer Nемец po rodu, zvest pristaš češkega ljudstva. Svoja velikanska posestva je uzorno upravljal in bil splot z vidom dobrega gospodarja. Na češko jubilejno razstavo leta 1891 je poslal svoje pridelke, kateri so zbudili splošno pozornost. Njegov paviljon z umetniškimi in zgodovinskimi razstaviniami je bil eden najdragocejših na razstavi. Umril je kot kristjan, kakor je živel. Pljučnico je imel že prej trikrat, in ko je zdaj za gotovo spoznal, da mu ni več pomoči, je pokucal okoli sebe svojo mnogostevilno rodbino ter jo, kakor patriarh v starem zakonu, blagoslovil. Potem je dal sklicati vso družino. Vsakemu uslužbencu je dal desnico v slovo, potem so poklekali in on jih je blagoslovil. Ko se je sklonil pokonci, ga je podpiral kapucinski gvardian. Tako je umrl ta mož, ki je bil ne le po rodu, ampak tudi po srcu pravi knez.

Delavske plače v Angliji so po poročilu »Labour Gazette«, kat-ra je glasilo delavske zveze »Trades Unions«, lansko leto precej padle. Tudi leta 1901 so na Angleškem delavske plače padale, a prošlo leto je ta nazadek zadel širše vrste prebivalstva. Do 875 000 delavcev je imelo na teden povprek 1 shilling 7³/₄ pencev (1 K 96 v) manj plače na osebo. Najbolj so padle plače pri rodokopih; tu je padla plača 736.000 delavcem za 2 shilinga (2 K 40 v) na teden. Pri mašinistih in v ladjedelnicah je primanjkljaj 1¹/₂ shilinga na osebo. Zdad se pa zdi, da se bodo plače začele dvigati. V nekaterih industrijah se je pa tudi okrajšala delavna doba.

Zakaj je Wolf odstopil od »Ostdeutsche Rundschau«. Pri podjetju vsemenskega lista »Ostdeutsche Rundschau« so poleg Wolfa bili tudi za družabnike J. Mauerböck, H. Jennewein in Stricker. Ta trojica bi rada pogledala v knjige »Ostdeutsche Rundschau«, a Wolf ni hotel predložiti knjig. Zadeva je prišla pred sodišče in sodnik je odločil, da toženi Wolf mora knjige predložiti. Wolf je nato list oddal drugim rokam. Predvčerajšnjim se je zopet vršila sodnijska obravnava in sodnik je odločil, da se ne more zahtevati, da Wolf knjige predloži, ker ni več pri podjetju. Wolf se je torej jako premeteno ognil tej zamotani zadevi.

Volivna pravica žensk v Avstraliji. Pri prihodnjih volitvah bodo imele ženske v Avstraliji volivno pravico. V nekaterih mestih bo število ženskih volivk presehalo število moških volivcev. V Sidney bo 122.729 ženskih proti 102.424 moških volivcev. Isti pojav bo v Melbourne, Adelaide, Hobarttown in okraju Viktorija. — Skupno pa je 973.000 moških volivcev in 845.000 ženskih volivk.

Velikanski hotel zidajo sedaj v New Yorku. Hotel je visok 22 nadstropij, a v pritličju je še pet nadstropij pod zemljo. V hotelu je 750 spalnih sob in je nastavljenih 1000 uslužbencev. Visoka je hiša 350 čevljev.

Hranilnično knjižico sežgala s slamnico V Tajkovicu na Češkem je umrla 60letna Ana Schmalhans za tufom. Po njeni smrti so njeno slamnico takoj sežgali. Skoro na to so odprli njeno oporoko in v oporoki je bilo zapisano, da je umrla žena imela v slamnici shranjeno svojo hranilnično knjižico.

Turške železnice zastražene. Turška vlada je odredila, da se ob vseh železniških progah v evropski Turčiji zgrade v oddalju 3 kilometrov zidane hišice, v katerih bodo stalno bivali turški vojaki. Tudi železniški mostovi in predori bodo zastraženi z vojaki. Turčija se boji makedonskih vstavev.

Nanagloma umrl. V Stražišču pri Kranju je zadela dne 4. t. m. kap znanega alkoholika Jaceza Rozmana. Umrl je nepreviden.

Partija šaha z Markonijevim brzojavom. Te dni je bila igrana prva partija šaha s pomočjo brzozava brez žice. Igralci so bili na amerikanskem parniku »Philadelphia« in na angleškem parniku »Lucania«, oddaljeni drug od drugega devetnajst milj.

Konji v Evropi. Neki statistik je izračunal da je v Evropi 33 do 34 milijonov konj. Nemčija ima 3 in pol milijona, Francoska pičlo 3 milijone, Italija 1.22 milj., Avstro Ogrska 3.5 milj., Rusija 17 milj., Angleška 2.75 milj.

Klub za male psičke so ustanovili v Berlinu 120 članov in članic tega kluba se je nedavno skupno s svojimi psički fotografiralo. Vsako leto je razpisana nagrada za »najlepšega mladega psička«.

Smrt v poročni noči. V Also Tonya je te dni slavil svojo poroko posestnik Michael Kreszo. Po svatbi sta se podala novoporočena v svoje stanovanje. Mlada žena je zamašila cev pri peči, da bi bilo v sobi gorkeje, a drugo jutro so našli novoporočena v sobi mrtva. Plini iz peči so ju po noči z dušili.

Žrtve morja V preteklem letu se je potopilo 1111 ladij in poškodovano se na morju 4970 ladij.

Katera so naj srečnejša mesta na svetu? Neki angleški popotnik, ki je prepotoval mnogo sveta, odgovarja tako-le: Kdor ima malo denarja, naj gre v švedsko mesto Orsa. Tam se otroci v vseh šolah uče brezplačno, telefon se rabi zastoj in tudi na tramvaju so vse vožnje »gratis«. To vse je storila občina z umnim gospodarstvom. Dohodki iz gozdov jej pokrijejo vse te stroške. — Kdor ljubi glasbo, naj gre v brazilsko mesto Destavo, ki broji le 15.000 prebivalcev, a ima do 30 glasbenih društev. Vsak prebivalec ima vsaj en glasbeni instrument. Koncertov ni ne konca ne kraja. — Kdor ljubi mir, naj gre v Nushu, mesto kakih 20.000 prebivalcev v Združenih državah Severne Amerike. Občina preskrbuje vse in ljudje izpolnjujejo brez ugovora, kar je treba za javni red. Nikdar ne pride do nobenega nemira. — Ljubitelji idealne čistosti naj pojdeje v holandsko mestece Brock, ki je od nekaj znano kot najčistejše mesto na svetu. Tam tako skrbe za snažnost, da do najnovjšega časa še konji niso smeli voziti po mestu. Vsako nesnažnost takoj odpravijo. — Prijatelji ženske emancipacije imajo krasno življenje v Beattyju, mestu države Kauzas. Najvažnejše javne službe opravljajo tam ženske; tudi večina policajev je ženskih. — Le žal, da se vse te prednosti ne dobe nikjer združene na enem kraju: To bi bila prava občudljiva deželja!

Zaloval je za ženo — 24 ur! Jure Katič iz Dobrenice na Hrvaškem se je bil oženil pred tremi leti z lepo črnooko Klaro Radočaj. Mesec dni po svatbi je odšel Jure v Ameriko, od kjer se je povrnil pred letom dni ter je živel dalje s svojo lepo Klaro v najlepši slogi. Minoli mesec je Klara porodila dete. A ker je prerano vstala, je obolela in umrla. V četrtak so jo zakopali ob silni žalosti Jureta. V tej žalosti je siromak šel v petek k svojemu sosedu Janku ter je zaprosil istega — za roko lepe Mare Ne brez vspeha. V soboto je šel Jure k župniku in v nedeljo je bil prvokrat oklican.

Vstrajni snubec je bil vsekakor slavnji Jeremy Benthom. Kot mlad mož je pisal neki lepi gospodični ter jo zasnil. Gospodična mu je odgovorila nepovoljno. Po 40 letih je ponovil isto vprašanje pri isti go-

svoje terjatve, za katere hočejo imeti prednost pred terjatvami Nemčije, Anglije ter Italije. Te francoske zahteve so pa silno vznejevoljile posebno nemške kroge, kise nika kor ne morejo načuditi predrznosti francoskih sosedov. Sedaj ko so imenovane tri vesile potom blokade venezuelskih pristanišč pripravile pot svojim terjatvam ter si v tem oziru kolikor toliko zagotovile naklonjenost severne Amerike, pa pridejo Francozje in zahtevajo, da Castro iz carinskih dohodkov pred vsem napolni njih vreče. Tako bi lahko nastopile še mnoge druge države, ki so kolikor toliko interesirane v Venezueli. Nemški listi resno svetujejo Francozom, naj ne uganjajo takih burk, ker morejo ž njimi k večjemu le zavleči sedanjo pričeto akcijo, sami pa ne bodo imeli od tega nikake koristi. Tako sodijo nemški listi, sodba drugih, Francozom malo prijaznejših krogov se pa glasi nekoliko drugače.

Zanardellijeve skrbi.

Italijanskemu ministerskemu predsedniku provzročila velike skrbi sicer zelo nenavadna okolnost: poleg vseh drugih težkoč, ki se pojavljajo v parlamentu in izvan njega, so mu sedaj zboleli kar trije ministri. Zunanega ministra Prinettija je zadela kap. Sedaj je sicer boljši, a vendar se bo moral vsaj šest mesecev zdržati vsakega dela. Malo prej je obel zakladni minister di Broglio, katerega stanje se je v zadnjih dneh zopet poslabšalo in mora torej vzdružiti že prej podano ostavko. Sedaj je pa še obel minister za javna dela Balenaro. Preosnova italijanskega kabineta je torej neobhodno potrebna; ne ve se le, ali se ta izvrši takoj ali še le po dognani zpravi finančnega zakona v zbornici. V tem slučaju bo portfelj zakladnega ministra prevzel začasno finančni minister Carcano, ministerski predsednik Zanardelli pa zunanje zadeve. Pri popolnitvi kabineta se bo Zanardelli oziral na to, da ohrani v kabinetu dosedanje razmerje, ter pozval mesto Prinettija in di Broglia v kabinet dva konservativna politika; marki di Rudini prevzame bržkone zunanje zadeve, Luzzatti za portfelj zakladnega ministra. Do te premembe pa seve še ne pride kmalu.

Bolgarija in vstaško gibanje.

Poleg razpora mej obema glavnima makedonskima odboroma, ki postaja vedno večji, čim bolj se kaže potreba odločnega in enega delovanja, ovira sedaj vsak večji kak tudi bolgarska vlada, o kateri se sodi d gotovih strani, da dela v sporazumu s sultanovo vlado. Bolgarija hoče preprediti vsak resnejši nastop makedonskih odborov v prihodnji pomladi ter namerava mej drugim proglasiti vojno stanje v vseh obmejnih okrajih, posebno pa v okrajih Küstendil, Dupnica in Samokov do doline Čepina. V tem hoče vlada onemogočiti prodiranje vstaških čet v Makedonijo. S tem bi seve Bolgariji storili sultanu veliko uslugo, a upanje je, da bodo drugi merodajni krogi prepredili to nakano.

Nova vojska v Južni Afriki?

Iz Kapstadta dohajajo v zadnjem času pesljiva zasebna poročila, iz katerih je posneti, da v Južni Afriki ni vse tako lepo in mirno, kakor bi se dalo posneti iz angleških oficielnih poročil. Poročila iz zasebnih krogov pravijo, da se je kralj ondotnih zlatih in diamantnih rudnikov de Beer sam zastrupil ter da sta bila Chamberlain in Milner že napadena. Zdi se, da obstoji tajna zarota. Velik del burskih generalov je zbran v Južni Afriki. Vreti je jelo iznova mej neangleškimi prebivalci. Cene rudniških papirjev so silno padle in po vseh znamenjih smemo pričakovati najneugodnejega vremena.

Iz brzojavk.

Razprava o tiskovnem zakonu pride na vrsto šele po prvem branju proračuna, ker češki klub ni dovolil, da bi se načrt brez prvega branja izročil odseku. — Krüger nevarno obolel. Bivši transvalski predsednik Krüger je zopet nevarno obolel in vsak hip pričakujejo njegove smrti. — Boj za ozemlje Acre. Braziljska vlada je sklenila vojaško zasesti to ozemlje, vendar doslej še ni pretrgala diplomatskih razmer z Bolivio. — Turčija se pripravlja. Turški vojni minister je naročil poveljstvu 2. in 3. voja, naj skrbno čuvata bolgarsko mejo, a se izogibata vsem neprikladnostem. V obmejnih krajih morajo biti vojne čete vedno pripravljene. — Vstaja v Venezueli še ni zadušena. Iz Caracasa sedaj javljajo, da se nahajajo vstajši tik pred mestnimi vrati. — Nemiri na ital. vsučiliščih. Visokošolci v Neapolju in Padovi so vpriporili velike nemire, ker vlada ni ugodila prošnji, da se dovoli poseben termin za izkušnje. Policija je imela mnogo opravka, predno je napravila mir. — Vojaška olžnost na Finskem. Ker se pri lanskem naborih ni prijavilo 14.798 stavo-

dolžnih, je odredil car, da se morajo vsi ti uvrstiti v deželno brambo in da oni, ki so v drž. službi, izgube takoj svojo službo ter pet let ne dobe dovoljenja za pot v inozemlje. — Kitajska cesarica umrla. „Standard“ javlja, da je umrla cesarica Teu Hsi v dobi 69 let, vladarica od 1881 do 1889 ter od 1898 dalje. Smrt njena se proglasi po kitajskem novem letu, torej v drugi polovici t. m. Če se vest obistini, bodo nastale nove velike homatije po vsej Kini.

Ali naj zidamo dom?

Z Roba, 5. febr.

Boj je življenje, a mir je smrt. Dragi farani! Ne ustrašimo se tega bojnega klica, ker kri ne bode nobenemu tekla, če se bomo bojevali z »uma svitlimi meči«; le krepko in pogumno se udarimo, da čim preje dosežemo sporazumljenje in konečni smoter. Pa si bode kateri mislil: Saj smo vsi »črni klerikalci« in med nami ni nasprotstva. Res je, da vsi stremimo za istim smotrom, a pota, po katerih naj bi se naša načela dejansko uresničila, so si kaj različna. Geslo nekaterih je: sezidajmo si svoj »dom«, in sicer tak, da ne bode služil samo novoustanovljemu kmetijskemu društvu, ampak notri naj bi bila tudi posojilnica in hranilnica ter katoliško slovensko izobraževalno društvo.

Kakor so se nekdanje zbirali ljudje v sencah košatih lip, tako naj bi v bodoče zborovali pod okriljem svojih lastnih »farnih domov«. To idejo ne goji le pisec teh vrstic, temveč tudi »Gospodarska« kakor tudi »Socialna zveza« v Ljubljani. In če se ne motim, bode tudi ena izmed omenjenih zvez preskrbovala praktične in cenene načrte za take stavbe.

Parola naša bode: Zidajmo »farni dom«. Kaj pa je tebe treba bilo? si bode kateri izmed prizadetih mislil. Vsem onim to-le v predvarek:

1. Je-li hiša, katero ste baje kupili, za kaj takega pripravna? Nikakor!
2. Ali ni boljša kratka sprava, kakor dolga pravda?
3. Ali si je dotični posestnik v stanu, za svoto, katero ste mu obljubili, napraviti hišo, hlev, skedenj in kozolec?
4. Kaj ne sprevidi vsak izmed nas, da Tone ni normalno razvit?!
5. Včasih smo se zgražali, če smo slišali, da je kdo kakega kmeta —?! Zdaj naj bi pa pri nas to storilo kmetijsko društvo itd.?

Gospodje! Z ozirom na ravnokar vedene razloge, in z ozirom na bodočnost, odnehajte od začrtanega pota, pa naj se i vaša parola glasi: zidajmo dom! Verjemite, da mora imeti društvo, če hočemo, da bo vspevalo, zdrave, svetle in velike prostore! In prav je, ako dobi tudi hranilnica in posojilnica svoj dom. Kam bi šli ž njo, ako ne bi mogla biti več v župnišču? Morda bode tudi kateri obupal, češ kje bomo pa toliko denarja vzeli? Hranilnica in posojilnica ga mora v Ljubljano pošiljati, mar naj ga v društveno korist uporabi. Se enkrat! Gospodje odborniki, premišljajte vso stvar po časi in trezno.

Otvoritev nove dvorane društva katol. rokodelskih pomočnikov.

Iz Škofje Loke, 4. febr.

Na Svečnico je katol. društvo rokodelskih pomočnikov z vso slovesnostjo otvorilo svojo novo dvorano. S par spremembami se je vse vršilo po določenem programu, ki ga je koncem prošlega tedna objavil vaš list.

Društvo do sedaj ni imelo svoje hiše. Zadnja leta je stanovalo v drugem nadstropju gostilne »pri Franceljnu« na glavtrgu. Od tam je odkorakalo ob 1/9 v mestno cerkev k sv. maši, ki se je darovala za žive in mrtve dobrotnike. Po maši se je vršil obhod po Glavnem trgu, Grabnu na Spodnji trg, k novemu domu. Ponosno so stopali vrli mladeniči za svojo zastavo. Pridružilo so jim tudi nekaj tujih društvenikov — kot smo zvedeli so bili iz Ljubljane.

Prostorno (21 m dolgo, 7 1/2 široko) in krasno dvorano je blagoslovil društveni predsednik, administrator g. Janko Petrič. Orisal je najprej v glavnih potezah zgodovino društva, njega razvoj in napredek in kako si je po večkratnem preseljevanju moglo naposled omisliti lastno hišo. Da si društvo ni bilo brez denarnih sredstev, je moralo vendarle napraviti nekaj dolga, ki pa se bo, kot je upati, z dohodki društvenih predstav in darovi dobrih rok kmalu poravnal.

S popoldanskim vlakom ob eni uri se je pripeljal predsednik ljub. rokodel. društva, č. g. profesor Gnezda. Le žal, da s svojimi društveniki ni mogel ostati pri večerni predstavi; — oditi je moral preje radi neprikladne železniške zveze.

Popoldan ob 1/4 4 so imeli društveniki pete litanije v Spitalski cerkvi, zvečer ob sedmih pa se je začela slavnostna predstava. Začeli so sicer prav točno ob označeni uri — a radi obširnega programa se je veselica zavlekla pozno v noč. Dvorana — dasi tako prostorna, je bila do zadnjega kotička napolnena. Pač je bilo pričakovati, da jih pride prvič veliko, a na toliko ni nihče računal. Celo gostov od daleč je bilo opaziti — mej njimi č. g. dekana Koblarja, g. profesorja Jarca iz Kranja, g. župnika iz Selc in druge, katere ni moglo zadržati slabo vreme, da ne bi bili prišli pogledat, kako napreduje katoliška stvar v naši lepi in staroslavni Škofji Loki.

Kot slavnostni govornik je nastopil g. kanonik Karlin. Z vneseeno besedo je pozdravil zbrano občinstvo in došle goste — potem pa označil veliki pomen novega rokodelskega doma ne le za društvenike, ampak tudi za meščane, ki se bodo v teh prostorih lahko večkrat zbirali k zabavi pa tudi k poučnemu predavanju. Na kratko se je dotaknil tudi koristi, ki so jih donesla in jih še donajajo rokodelska društva, koliko mladih src so ublažila, ki bi se sicer izgubila v mestnem življenju. — Občinstvo je govornika zahvalilo z radostnim ploskanjem.

Po govoru se je vrstilo več pevskih in tamburaških točk. Petje je prišlo, tamburice so nas kar očaravale. Priznati mora vsakdo, da so se tamburaši v prav kratkem času tako dobro izvežbali. Saj se pa tudi — kot smo slišali — g. lekarnar Burdych z vso vneto trudi, da ta zbor povzdigne kar le mogoče.

Krog 9. ure še-le se je pričela igra: »Mlini pod zemljo«. Dasi se je občinstvo dolgega čakanja že malo naveličalo, je vendar-le prav mirno sledilo dejanjem in pazno gledalo na igravce. Bili smo zadovoljni z njimi. S posebno hvalo treba omeniti Nu m i d a. Njegovemu naravnemu obnašanju — v veseli in žalostni situaciji — se nismo mogli načuditi. Ko umira zastrujen v podzemskih mlinih — tedaj ga je bilo treba videti in misliti bi, da je eden boljših igravcev deželnega gledišča. Skoro prav tako dobro je izpolnil svojo nalogo tudi lastnik podzemeljskih mlinov, skopi, brezsrčni in šepavi Metran. Tako pristno oduroško je odpiral roke — kadar je upal kje kaj dobiti. Tudi Narzeja ne smem prezreti. Ves se je zatopil v svojo ulogo. Prav iz srca mu je prihajala beseda. Tudi drugi igravci so storili svojo dolžnost.

H koncu naj še omenimo, da ima dvorana nov, prostoren oder, pa tudi lepo izdelan zastor. Slikal ga je kranjski slikar g. Brađaška. Na njem je videti zastopnike raznih obrtnih stanov, katere vse vodijo in edinijo vera, upanje in ljubezen, ki plavajo v podobih angelov nad njimi. V ozadju se kaže loško mesto.

Kar ima dvorana družega novega in lepega, ne bom opisaval. Le toliko rečem: Precej dela in sitnosti je moralo biti, predno se je vse vravnalo. Prav je dejal g. govornik, da treba čestitati g. predsedniku, ki je toliko časa in moči žrtvoval, da je pripravil ta prostor društvenikom v izobrazbo, nam v zabavo.

Tedenski koledar.

Nedelja, 8. februvarija: 1. predpepelnična; Jan. Mat. sp.; evangelijski: O delavcih v vinogradu. Mat. 20. — Ponedeljek, 9. februvarija: Ciril Aleksandr. — Torek, 10. februvarija: Školastika d. m., Molitev N. G. — Sreda, 11. februvarija: 7 ustan. služab. M. D. — Četrtek, 12. februvarija: Evalija d. m. — Petek, 13. februvarija: Katarina Ric. d. — Sobota, 14. februvarija: Valentin m. — Solnce izide 10. februvarija ob 7. uri 15 min., zaide pa ob 5. uri 14 min. — Lunin spremin: Ščip 12. februvarija ob 1. uri 56 m. zjutraj. — Musica sacra v nedeljo 8. februvarija: V stolni cerkvi velika maša ob 10. uri: »Missa in honorem sancti Francis Xaverii«, zložil dr. Fr. Witt, graduale »Adjutor in opportunitatibus«, zložil Anton Foerster, ofertorij »Bonum est confiteri Domino«, zl. dr. Fr. Witt.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 7. februvarija.

Nujni predlog so v seji dne 6. svečana vložili poslanci Žižkar in tovariši za državno podporo občina Št. Vid pri Planini in Zagorje v političnem okraju Brežice. Vsled raznovrstnih vremenskih nezdov in letu 1902 trpijo že zdaj tamošnji prebivalci silno bedo in grozno pomanjkanje. Ljudstvo je vse zadolženo, cena žitu se je silno povikšala, kredita nimajo, odrasli otroci morajo odhajati v tovarne in rudokope. Ravno v kozjanskem sodnem okraju, kamor spadati omenjeni dve občini, je letos izvanredno pomanjkanje. Zato so se že za

nekatero druge občine tega okraja popre vložili slični predlogi.

Shod v Mirni peč liberalcem ne da miru. Ze cel teden po »Narodu« pišejo, da ta shod ni imel nobenega pomena. Na posamezne neresnice ne reagiramo, ampak konstatiramo le to, da mora liberalna stranka že precej na koncu biti s svojo umetnostjo, ako »popolnoma nepomenljivih« shodih naše stranke toliko piše. Kaj bo še-le, ko pridejo na vrsto velepomenljive stvari!

Socijalni demokratje o slovenskih liberalcih. Glasilo slovenskih socijalnih demokratov »Rudeči Prapor« piše: »Zadnje čase smo doživeli nekaj prav zanimivih konfiskacij. Zaplenjene so bile pratike in — podlistek »Slov. Naroda«. No, kar se tega podlistka tiče, je storil rdeči svinčnik morda res enkrat nekaj koristnega. Kajti kaj tako podlega in umazanega, tako gnjusnega še ni mo žitali v javnem listu. Da je glasilo ljubljanske »intelligence« tako globoko v gnojnico senzacijskih svinjarij zašlo, to je značilno. Ti klaverna »inteligencia« ti, ki ne zamoreš ubiti take nakane podlih duš. — Čujte, liberalci, čujte, »inteligencia«, tako obojajo podlost Vašega glasila — celo socijalni demokratje. Delavska dlani, če tudi socijalnodemokratska, bi se sramovala stisniti roko podležem, s katerimi se Vi bratite in katerih duševni proizvodni so Vaša hrana!

Shod v Strugah bo 15. februvarja.

Govorila bodeta dež. poslanca dr. Krek in Jaklič.

K večerjajni brzojavki o govoru dr. Šusteršiča omenjamo še, da je dr. Šusteršič podal omenjeno izjavo tudi v imenu kluba »Slovanska zveza« ter da je posebno povdarjal, da bo klub spremembo poslovnik, kakor jo hoče leвица, z vsemi sredstvi znal preprečiti.

Osebnost. Naš rojak č. g. Matija Seigerschmied je imenovan novim superiorjem hrvatskih kongregacij usmiljenih sester v Zagrebu.

Zaročil se je gospod Fr. Dolenc veletržec v Kranju, z gospico Fani Matajtec, hčerko veletržca g. Ludovika Matajtec iz Stražišča.

Naša zmaga. Iz Dutovlj na Krasu se poroča: Pri občinskih volitvah dne 5. febr. je v vseh treh razredih slavno zmagala katoliško-narodna stranka. Liberalci so sramotno propadli vkljub najstrastnejši agitaciji in obilni pijači. Volilci ostali trdni kakor skala. Slava jim! Sedaj ne bodo več Dutovljani pred svetom veljali za zagrizene liberalce, ampak za vrle in poštene Kraševce. Oprali so si lice in obraz. Čast jim! Ziveli!

Hvaležnost celjskih Nemcev.

»Domovina« poroča: Že večkrat smo zadnji čas govorili o obsodbi železniškega uslužbenca Anton Schmidta zaradi sleparstva pri zadnji deželnozborni volitvi v Celju. Kakor se občinstvo še gotovo spominja, pomilovali smo nesrečneža, kajti k sleparstvu je bil zapeljan od celjske nemčurske stranke; šel je namreč voliti dvakrat, ker mu je tako zavedal odposlanec celjske nemške stranke. Predčeraš so tega reveža položili v hladni grob, dan pozneje, ko je prišedši po krivdi brezvestne celjske nemčurske stranke ob svoje pošteno ime pretrpel svojo kazen v zaporu. Poročali smo že zadnjič o tragični smrti nesrečneža na železniškem tiru, očeta 16 otrok, in ne ponavljamo, kar se govori o možnih vzrokih njegove smrti. Povdarjamo pa le toliko, da se pogreba ni udeležil nihče izmed onih celjskih zločincev, ki so ga zlorabili pri volitvi in ki so ga spravili v zapor. Tudi še doslej nismo izvedeli, da bi se celjska nemška družba nameravala zavzeti za nesrečne zapuščene sirote. — To je spet nov dokaz o propalosti celjskih nemčurjev, ki poznajo pristaše le dotlej, dokler pospešujejo njih prusške namene. Ograbajte se jih!

— Užigalice družbe sv. Cirila in Metoda. Družbi sv. Cirila in Metoda bode te dni tvrda Perdan zopet oddala 1200 kron kot dobiček od prodanih družbinah užigalic. Čujemo, da bode sedaj oblika užigalic primernejša in kakovost boljša. Več o tem bomo še spregovorili.

— Samomor. Iz Pulja se poroča, da se je ustrelil mornariški zdravnik Jaroslav Ben.

— Veliko tihotapstvo v Trstu. V Trstu je policija prišla na sled velikemu tihotapstvu s tobakom. Aretiran je tudi neki odlični trgovec, ki je ponudil 20.000 kron, ako ga izpuste, a pridržali so ga v zaporu.

— 16 letna mati povila trojčke. V Gradcu je 16 letna delavka Jožeta Vračko povila trojčke. Vsi trije otroci so umrli.

— 70 letnico svojega rojstva praznuje danes predsednik štajerske odvetniške sobnice, odvetnik doktor A. Schlegler v Gradcu.

— V Kokri je umrl dne 6. februarja vsem obiskovalcem Grintovca dobro znani posestnik Jurij Štritar, po domače Subadolnik, pod čegar gostoljubno streho so marsikateri turisti prenočevali. V najlepši moški dobi je zapustil mlado vdovo in sedem mladoletnih otrok. Bil je blag mož, katoliškega narodnega mišljenja. N. v. m. p.

— Nov dokaz pristranosti celjskih »redarjev«. Za svednico sta nemška priseljence, svedarja Faninger in Roth, brez ovir smela prodajati na trgu svede slovenskemu ljudstvu. Slovenskega svedarja, doma na isti slovenski zemlji, h kateri spada tudi mimogrede pomemburjeno Celje, gospoda L. Pokornega, spodila sta pa »redarja« Gradnar in Bučar (Gratschner, Wutscher) s sejmišča.

— Katoliško slovensko izobraževalno društvo v Šmartnem obaha dne 8. t. m. popoldne ob 3. v društvenih prostorih pri Korošču slovesnost v proslavo 25 letnice papeža Leona XIII. Vrstile se bodo primerne deklaracije, govori in petje, katero preskrbi vrli društveni zbor. Slovesnosti se smejo udeležiti udje društva in od njih pripeljani gostje.

— Šola v Idriji. Poročajo nam: »Slovenski narod« je prinesel v sredo brzovjavko: »Na ljudski šoli so sedaj štirje razredi brez pouka. Prosimo deželni šolski svet končne pomoči. Prizadeti stariši.« Kako je s tem? Pred vsem ni res, da bi bili štirje razredi v sredo brez pouka. En oddelk prvega razreda je imel v sredo popoldne veronauk, »prizadeti stariši« naj bi le bili v šolo poslali otroke, četrti deški razred tudi ni bil prost, nadzoroval je učitelj tovariš učence, kateri so izdelovali naloge, mesto razrednega učitelja, ki je dobil reden odpust za nujen opravek. Dne 6. februarija so bili trije razredi brez pouka, ker sta dve učiteljici bolni. Pristojne oblasti bi res morale poskrbeti za supljanje, ako zbolijo učna moč. Sicer pa bi bilo za supljanje pri nas preskrbljeno že davno, ako bi radovoljke na naši šoli res bile rado voljke, ne pa razredne učiteljice. Te delajo isto, kar bi morali redni učitelji — samo do malega brezplačno. »Narodovi« prizadeti stariši bi lahko to uredili brez brzovjavk in deželnega šolskega sveta.

— Pogreb ponesrečene gospe Križajve. Iz St. Petra na Krasu se nam poročajo: Poročali ste o nesreči blage rajinke gospe Ane Križaj iz St. Petra, katera je bila res grozna. Občinstvo v svojej osupnosti nikakor ni moglo verovati, da se je kaj takega primerilo. V pokojnici smo izgubili v resnici jedno najboljših gospej in gospodinj v Notranjskej. Temu je bil pričr pred vsem veličastni pogreb. Iz tukajšnje železnične postaje, katera je vsa razodevala bridko žalost, se je spreved premikal skoro celo uro do cerkve. Okoliščanski pevci so se z žalostinkami poslovili od zamrle pod vodstvom pevskega društva iz Zagorja na obeh krajih. Iz cele Notranjske pa tudi veliko prijateljev in znancev celo izven Kranjske je prihitelo rajnik skazat zadnjo čast in ljubav. Ljudstva se je vse trlo. Takega pogreba morda še ni imel St. Peter. To naj tolaži hudo skušani družini Križaj — Mankočevi. Vsako pošteno srce sočuvstvuje z njima! Družba sv. Cirila in Metoda pa dobi od tukajšnjih prijateljev ponesrečene gospe okrog 200 kron namesto venca na krsto. Blagej gospej časten spomin vselej!

— Odškodnina dedičem v Ameriki ponesrečenih Slovencev. Da so dediči pri strahoviti nesreči, katera se je dne 27. novembra 1901 pripetila na železnici pri Wabas Baibroadu v Severni Ameriki usmrčenih naših brakov Franca Hrovata iz Zalesa, Janeza Hrovata iz Rebra in Ane Pertot iz Vertače dobili skupne odškodnine blizo 12.000 kron, pripisati je temu, da so se ti potniki vozili po francoski črti čez Haver ter kupili vozne listke pri koncesijonirani potovalni pisarni Ed. Šmarda v Ljubljani, Durnjska cesta št. 6, da se je po natančni najizbi in po posredovanju poslanca dr. Žitnika in avstrijskega konzula v Ameriki, našega rojaka g. Schwegla, posrečilo dognati natančne podatke, kedaj in kam so se ti potniki iz Ljubljane odpeljali in kedaj so dospeli v Newyork, in se je tako moglo radi odškodnine vse dokazati, da so ti ponesrečenci res bili isti. Ako bi navedeni ponesrečenci kupili vozne karte pri kakem zunanjem tujem agentu, kakor je Misler itd., bi noben človek ne mogel zvedeti in dokazati, kod in kam so se odpeljali, in ne bi nihče dobil nikake odškodnine. Zato je najbolj priporočljivo, da si vsak kupi vozne listke pri domačih agenturah. Kakor se čuje, potujejo v zadnjem času slovenski potniki večinoma po francoski črti čez Haver, kar tudi taki potniki, ki so se že po nji vozili, priporočajo, da je najkrajša črta in na parnikih hrana in postrežba prav dobra.

— Killerjevo prodajalnico v Kranju je vzel za 15 let v najem gospod Peter Majdiš iz Celja.

— Volitve v zavarovalnico proti nesgodam v Trstu so imele ta-le uspeh: Za lahonsko soc. dem. listo je bilo oddanih na 212 glasovnicah 22.500 glasov, za kandidata polit. društva »Edinost« na 228 glasovnicah 5360 glasov.

— Samomer pri biljarju. V Krminu se je ustrelil kavarnar Angelo Mátérni v kavarni z revolverjem ter ostal takoj mrtev. Igral je biljarj; ko je vstopil neki Gentile, ki je hotel z njim govoriti, je rekel, da naj malce počaka, da pride takoj. Ko je stopil od biljarja, je stopil proti peči ter se ustrelil. Vzroka samomoru se ne ve. Mátérni je bil star šele 27 let.

— Obesil se je v Gorici Franc Rožič, 40 let star, oče petero otrok, vsled revščine, ki je trla njega in rodbino. Obesil se je na drevo v bližini stanovanja, kjer so ga našli mrtvega.

— Ponesrečeni okrajni komisar. Okrajni komisar v Kočevju g. Edvard Grum se na cesti iz Dobrega polja proti Ponikvam tako nesrečno padel, da si je zlomil levo nogo. Pripeljali so ga v deželno bolnico.

— Slovenski Amerikanec se je izgubil. Janez Terdič iz Desinea pri Črnomlju prišel je zadnje dni meseca januarja iz Amerike. Dne 1. t. m. je bil baje še v Ljubljani in je prenočil v neki gostilni v Kolodvorskih ulicah. Od tega časa naprej se ne ve, kam je šel. Doma so ga pričakovali, pa ni prišel. Mož je velik, suh in dolgega, rudečega obraza.

— Hišo starišev zažgal je 15 letni kočarjev sin Martin Debevec iz Vodale, občina Tržišče v sporazumu z 12 letnim bratom Francem, ker si je domišljal, da stariši preslavo ravna jo z njim. Hiša je popolnoma pogorela. Škode je 700 kron, posestnik pa je bil zavarovan za 600 kron. Oba storilca so že prijeli in ju izročili sodišču v Mokronogu.

— Sejmi po Slovenskem od 9 do 14. februarija. Na Kranjskem: 9. v Ljubljani, Bostanu, Grabovem, Zagorju za Savo in Mengšu; 12. v Motniku; 14. v Dobu, na Dobrovi, St. Lambertu, Razdrtém, Žerovnici in Semiču. — Na slovenskem Štajerskem: 9. v Pilštanju; 10. v St. Juriju ob južni želez.; 14. v Brezicah, na Ponikvi, v Središču in Zaluču ter Sevnici ob Savi. — Na Primorskem: 9. v Palmi; 12. v Sezani; 14. v Črnikalu.

Ljubljanske novice.

Jubilej sv. očeta bode »Slovenska krščanska socialna zveza« za ljubljanske svoje člane praznova'ta 8. marca. Priredila bode sijajno manifestacijo.

»Meščanski klub« vabi svoje člane, somišljenike in njih rodbino na predpustni zabavni večer, katerega priredi v društvenih prostorih »Katoliškega Doma« v Ljubljani v sredo 11. februarija 1903. Začetek ob 7/8. uri zvečer. Svivala bode vojaška godba, predstavljala se bode šaloigra, potem pozdrav in slednjič prosta zabava. Vstop je dovoljen samo članom in povabljenim gostom, kateri naj blagovolje vabila seboj prinese.

Prihodnje javno predavanje »Slov. kršč. soc. zveze« bo v torek 17. febr. Predavanje 10. febr. torej odpade. *

Brzovlak povozil železniškega čuvaja. Danes zjutraj ob 4. uri je brzovlak, ki vozi proti Trstu, pri stražnici ob cesti na Rožnik povozil pomožnega čuvaja Antona Volkarja, stanujočega v Ravnikarjevih ulicah št. 8. Vlak vlek el je truplo do prelaza ob peti čez Vertačo in je odtrgal glavo od trupla. Našel je Volkarja mrtvega na progi strojevodja tovrnoga vlaka Franc Pance, ki je vlak pri stražnici ustavil in čakal, da se mu da znamenje, da sme voziti na postajo. Ker ni bilo nikjer čuvaja, je šel z vlakovodjo Janezom Velecem gledat, kaj da se je zgodilo, in je našel najpopred Volkarjevo svetilko in kapo in potem tudi truplo na progi. Volkar je najbrže ponesrečil na ta način, da je v zadnjem hipu hotel zapreti zapornice in je šel čez tir, ko je pridiral vlak in ga zgrabil. Na to kaže okolnost, da so našli po nesreči jedno zapornico zaprto, drugo pa ne.

Poročil se bo ing. kem. gospod Hugon Fuhsman z gdč. Vilje mino Parzer. — Knjigovodja g. Vojteh Pöschel se poroči z gdč. Marijo Jenček, gospod A. Wenier, kurjač, se poroči z gdč. Marijo Pretnar. — Poročil se je policijski stražnik J. Olup z gdč. Tomažič, prodajalko oblek.

S ceste Branjevka Marija Premožen iz Sp. Šiske št. 90 je zgubila na poti od Pogodarjevega trga po Špitalskih ulicah do frančiškanske cerkve denarnico, v kateri je imela nekaj nad 12 K denarja. — Na poti od drsališča po Lattermanovem drevoredu, Franca Josipa cesti, Prešernovih ulicah in po sv. Petra cesti in potem čez novi most do Poljanskega nasipa je zgubila večeraj zvečer gdč. Hedviga Reich zlato žensko uro. Na krovu ure je bila vdvana črka »C.« —

V Kolodvorskih ulicah je našel včeraj popoldne redar zlat uhan. — Na južn. kolodvoru je bila najdena denarnica s 64 vin. — Zgubljena je bila 3. febr. od Ježice do Ljubljane ženska srebrena ura s črkama F. S. Kdor jo je našel, naj jo blagovoli oddati v »Katol. Tiskarno« v Ljubljani.

Kludskega menežarja je prišla v Ljubljano. Nastavljena je v Lattermanovem drevoredu. Menežarija, v kateri je tudi dresurni cirkus, ima 30 vozov, v katerih je 150 živali.

Društvo knjigovozov itd. na Kranjskem priredi danes zvečer ob pol 9 uri v Auerjevi gostilni v Wolfvih ulicah svoj občni zbor. Ogenj. Včeraj dopoldne se začelo goreti v Kocmurjevem hlevu v Kapitelskih ulicah. Vnel se je bil gnoi, na katerega je bila neka stranka strela živ pepel. Ogenj so pravočasno opazili in takoj pogasili.

Nesreča na odru. Pri sinočni gledališki predstavi »Deseti brat« je v tretjem dejanju gledališki igralec Franc Lovšin ustrelil s puško v prizoru, ko se spopadeta z desetim bratom. Pri tem užgal je smodnik srcaico g. Adolfa Dobrovolnega, ki je igral vlogo desetega brata. Gasilec Ivan Kvas je pristopil naglo k Dobrovolnemu, ga spravil za kulise termu tlečo sratico pogasil.

Tatvina. Pekovski pomočnik Lovro Dermota je bil danes dopoldne v neki gostilni v Krojaških ulicah prijet. Ukradel je v Kranju pri pekovskem mojstru L. Pikužu nekemu drugemu pekovskemu pomočniku iz kovčega 20 K in hlače. Izročili so ga sodišču.

Nezгода. Danes dopoldne podirali so v Dalmatinovih ulicah plantano, ki so stale na vrtu stare bolnice. Jedna plantana je omahnila na streho pri Gariboldijevi hiši in je pretrgala telefonske žice in poškodovala tudi streho.

V Ameriko je odpotovalo danes ponoči s tukajšnjega južnega kolodvora 15 hrvaških izseljencev.

Zaprli so postodača Ivana Tomšiča. Včeraj popoldne se je utihotapil v spalno sobo gostilničarja Franceta Oblaka na Tržaški cesti št. 22 in je ukradel natakariči Frančiški Pirc čevlje in sratico. Zasačili so ga pri tatvini, prijeli in izročili policaju, ki ga je odvedel v zapor.

Prvo društvo hišnih posestnikov v Ljubljani. Društveni odbor se je v svoji seji 6. t. m. sledeče konstituiral: Predsednik gospod — del Cott. c. k. okrajni glavav v p. Podpredsednik gospod kanonik I. Sušnik. Tajnik Franc Terček posestnik, blagajnik g. Henrik Maurer trgovec in posestnik. Redni občni zbor tamburaškega kluba »Triglav« v Ljubljani se bode vršil v nedeljo dne 8. februarija ob 7/3 uri popoldne v gostilni pri »Raku«. Krakovski nasip št. 4. Dnevni red: 1) Nagovor predsednika. 2) Poročilo tajnika. 3) Poročilo blagajnika. 4) Volitev odbora. 5) Raznoterosti.

Odbor.

Umobolni orožnik. Na Sodnijski cesti je našel včeraj popoldne premogarski hlapec Ivan Kregar kovčeg, v katerem je bilo več perila in drugih reči. Kovčeg je bil pustil na cesti neki orožnik z Dolenjskega ki je prišel v bolnico. Bil je že na umu bolan pa je sedaj spet obolel.

Nadebudni vajenec. Albin Cerar, pečarski vajenec, stanujoč v Malih dolnarskih ulicah št. 17 v očetovi hiši v podstrežju prežagal skrinjo pri ključarnici, da je notri vlomil in vzel svojemu bratu Antonu Cerarju, ki je sedaj pri vojaki, črno volaeno obleko.

Umrla je hišna posestnica gospa Jerica Pintar, soproga odvetniškega solicatorja g. Ivana Pintarja.

Kostumni ples na drsališču je bil včeraj zvečer ob precej brljavi razavetljavi. Svivala je vojaška godba. Udeležencev je bilo 450 oseb.

Napad. Včeraj zvečer je bil na Zaloški cesti strojni delavec Rajko Kobald, v delu pri Binderju v Slomškovich ulicah, napaden in telesno poškodovan. Napadli so ga trije Schifferjevi hlapci.

Ponesrečeni delavec. Florjan Bernik, 70 let star delavec pri Sv. Barbari obč. Zminc v kranjskem okraju, je na cesti spodrsnit in padel ter si zlomil desno nogo v stegnu. Prepeljali so ga v bolnico.

Okradeni restavratör Vospornig. Gostilničarju Jakobu Vospornigu v Gospodskih ulicah je ukradel včeraj neznan tat iz kleti 113 steklenic šampanjca in rudečega ogrskega vina in ovička.

Veselica tobačnih delavcev in delavk. Podporno društvo delavcev in delavk c. k. glavne tobačne tovarne v Ljubljani priredi danes zvečer ob 8. uri v steklenem salonu kazine plesni venček, pri katerem bode delovala vojaška godba c. in kr. 27. pešpolka kralj Belgijcev. Čisti dobiček je namenjen bolniškemu podpornemu zakladu. Vstopnina 1 krona, za ude 50 vin.

Predpustna zabava ljubljanskih gostilničarjev. Včerajšnje poročilo o tej zanimivi prireditvi ljubljanskih gostilničarjev moramo v toliko popraviti, da je v pripravljalem odboru bil g. Iv. Dach s, ne Dečko, kakor je bilo po pomoti včeraj tiskano.

Slavčeva maskarada. Vabila za to veliko predpustno veselico je odbor ravnar razposlal. Pri velikem številu razposlanih vabil je vendar mogoče, da se komu isto ni dostavilo, vsled tega prosi odbor, naj se dotičniki blagovole oglasiti pri odboru ali pa pri prodajalcih vstopnic, katere je dobiti pri g. J. Bahovcu na sv. Petra cesti, gosp. Fr. Cudnu na Mestnem trgu in v trafiki g. Scškara v Selenburgovih ulicah. »Slavčeva« maskarada nam bode nudila zopet nekaj izvirnega in obilo zabave, kajti vsa telovadna dvorana »Narod. doma« bode preslikana v »Newjorško pristanišče« in sicer z jedne strani s pogledom na odprto morje in na veliko soho »Svobode«, iz druge pa na veličanske ameriške stavbe. — Radi postrežbe je ukrenjeno, da se bodo na maskaradi točila izborna vina g. A. Zajca po običajnih cenah, tako da je tudi za dobro kapljico povsem preskrbljeno.

Zadružna pratika je tudi zaplenjena radi nekega inserata.

Književnost in umetnost.

* Slovensko gledališče. Jutri popoldne »Deseti brat«. — Jutri zvečer velika opera »Faust«. Nove kostume napravil garderobar g. Valenta. — Drama pripravlja Shakespeareovo igro »Sen kresne noči.« — Prihodnji teden bode predstava v torek 10. februarija.

* Gledališka predstava v Litiji. Bralno društvo v Litiji priredi v nedeljo dne 15. t. m. v dvorani gosp. Oblaka gledališko predstavo, pri kateri bodo gostovali člani slovenske drame iz Ljubljane. Vprizoril se bode igrokaz v 3 dejanjih »Razkrinkani zapeljivec« ali »Ljubosumna kuharica«. Začetek ob 8. uri zvečer.

* Slikar g. F. Koželj je razstavil v Ljubljani portretno studijo, katera se odlikuje po živi karakteristiki in kaže izborno tehniko g. slikarja. Slikana je s krepkimi, nekoliko modernimi, a jasnimi in krepko karakterističnimi potezami. Slikarju služi v čast in vporočilo.

* Sliko Svetličiča, našega vrliga pesnika, išče uredništvo »Dom in Sveta«, katero se je obrnilo do nas, da naznamimo, naj jo pošlje na njegov naslov, kdor ima kak portret ali fotografijo slavnega rodoljuba Ledinskega.

* Petindvajsetletnica gosp. Ant. Danila. Veliko število dragocenih darov, prisrčne ovacije od strani posetnikov si

nočne predstave in do zadnjega prostora rprodano gledališča — vse to priča o sipatijah, katere si je pridobil naš g. Danil, tekem svojega petindvajsetletnega delovanja na slovenskem odru. Jubilar si je izbral za svoj častni večer Jurčič-Govekarjevega »Desetega brata«, v katerem nastopi onljvlogi strica Dolefa, v jedni njegovih najusrečnejših in najboljših vlog. Nočemo pretiravati s tem, da bi imenovali gosp. Danila najboljšega igralca na slovenskem odru, gotovo pa je, da je on v vsvarjanju tipov in originalov poleg ga Verovška najboljši naš, slovenski igralec. Njegov stric Dolef je tako pristen in naraven, da si ne moremo želeeti boljšega. Ako gledamo g. Danila v tej ulogi, moramo samo obzalovati, da mu ni bila sreča mileja in da ni mogel svojega umetniškega poklica spolniti in razvijati bolje, kajti tudi on je izmed tistih naših umetnikov, katerega je morilo življenje in borba za vsakdanji kruh. Ako pa uvažujemo to, moramo pa zopet pripoznavati žrtv katere je doprinesel on slovenskemu gledališču s tem, da je ostal zvest slovenskemu odru in ni opustil svojega poklica ali pa odšel v tujino. In zato se pridružujemo tudi mi mnogoštevilnim sinočnim čestilcem ter mu kličeimo: »Bog ga živi, in presrčna hvala za mnogi lepi večer, katerega nam je ustvaril s svojim igranjem! Koncem drugega dejanja se je poklonila jubilaru v krasni skupin naša drama in opera ter mu donesla veliko število dragocenih darov, izmed katerih naj omenimo sledeče: kolegi in kolegije so mu darovali v spomin zlat lavorov venec s trakovi. Dalje so mu darovali in doposlav sveže lovorove vence z dragocenimi trakov. intendant slovenskega gledališča, slovensko občinstvo, intendant hrvaškega gledališča in gospa Polakova, dramatično v Trstu, ravnatelj nemškega gledališča. Vseh teh vencev je bilo sedem. Sópke in cvetlice so mu poklonili tudi posamezni člani drame in opere. Dalje je prejel g. Danilo poleg drugih darov tudi dragoceno iglo za kravato in brilantni prstan. Poleg tega pa so mu čestitali brzovjavno ali pismeno člani akademičnega društva »Slovenije«, ravnatelj praškega gledališča, dramatično društvo »Urania« v Pragi, bivša gospoda kolega Inemann in Borštnik in mnogi drugi umetniki odličnjaki in zastopniki javnih korporacij. Jubilar se je vidno ginjen med burnimi ovacijami zahvaljeval za vse te dragocene darove in prisrčne izraze simpatij. Predstavljačivo sinočnih vlog pa so povzdignili sinočni večer z dobrim igranjem. Izmed glavnih vlog naj omenimo samo poleg g. Danila g. Dobrovolneg v naslovni vlogi desetega brata, katerega nam

Štedilno milo z znamko „Jalen“

je izredno dobre kakovosti, je jako izdatno in z jamčeno čisto.

Paziti je na gorenjo varstveno znamko.

Naprodaj je po vseh boljših prodajalnicah tacega blaga.

Zahvala.

Podpisani veselilni odsek skupščine pravovarstvenega in podpornega društva „Prometna zveza“ (Verkehrsbund) na Dunaji se tem potom najtopleje zahvaljuje vsem blagim dobrotnikom in podpornikom za pododom svojega zabavnega večera darovane rasne dobitke in denarne darove. Podpisani veselilni odsek pa si šteje v prijetno dolžnost zahvaliti imenoma še naslednje p. n. dobrotnike sl. Kranjsko hranilnico in je načelnika bl. g. Luckmana za brezplačno prepustitev starega strelišča. Bl. g. Gutmanna, postajenačelnika juž. kolodvora, a mnoge brezplačne dekoracije. Dalje blagospoda neimenovanega dobrotnika za brezplačno prepustitev mnogih zastavic. Hvala iskrena sl. vodstvu električne cestne železnice za brezplačno prepustitev delavcev pri upeljavi električne luči, kakor tudi sl. vodstvu mestne elektrarne za premestitev električnega toka po tako nizki ceni. Zahvaljujemo se najtopleje prevzisenemu gospodu knezoškofu ljubljanskemu dr. A. B. Jegliču, veletržcu mag. g. Karolu Pollaku in blag. gospodu dr. in dež. poslancu dr. Šusteršiču za najvišje darovane svote, kakor tudi prečastiti duhovščini ljubljanski in vsem drugim dobrotnikom za denarne darove. Zahvaljujemo se nadalje sl. uradništvu „Slovenca“ in „Laibacher Zeitung“ za blagohotno naklonjenost. Posebno pa se še zahvaljujemo glavni „Slov. kršč.-soc. zvezi“, za njen trud in delo na agitacijskem polju, ker nam tako pripomogla do tako sijajne udeležbe slednjic vsem, ki so nam pripomogli do tako sijajnega uspeha ter kličemo:

Bož plačal

Veselilni odsek,

železničarjev in uslužbevcv električne cestne železnice, članov „Verkehrsbunda“.

„SLOVENEČ“

se prodaja

oslej v naslednjih ljubljanskih tobakarnah:

- laž N., Dunajska cesta 12.
- rus Maks, Pred skofijo 12.
- olenc Helena, Južni kolodvor.
- ališ Alojzij, Jurčičev trg 2.
- ušnik Josipina, Rimska cesta 24.
- onich Ivana, Florijanske ulice 1.
- ihovo Ivan, Sv. Petra cesta 52

Pošten najditelj

se prosi, da vrne oni zavitek, ki ga je našel v nedeljo, dne 1. februarja par minut po 10. uri dopoldne od prodajalnice gospoda Korsiške pa do Fröhlichove hiše na Dunajski cesti. V zavitku je bil tudi kuvert z naslovom na g. Slatnarja. Naslov pove iz prijaznosti upravništvo. 163 (1-1)

Vabilo

na

red. občni zbor

Hranilnice in posojilnice na Igu, registrirane zadruge z neomejeno zavezo, koji se bo vršil dne 15. februarja 1903 popoldne po kršč. nauku v kaplaniji na Igu.

V s p o r e d:

1. Letno poročilo.
2. Potrjenje računa za l. 1902.
3. Volitev načelstva in nadzorstva.
4. Slučajnosti.

44 1-1 Načelstvo.

Mlad človek,

spreten v pisavi, zmožen slovenščine in nemščine, išče službe za pisarja v kakem uradu ali kje drugje. 141 2-1 Naslov pove upravništvo „Slovenca.“

148 1-1

Mejnarodna panorama

v Ljubljani, Pogačarjev trg.

Fotoplastična umetnostna razstava.

Odlikovana na vseh svetovnih razstavah.

Danes, v soboto 7. febr.

Zadnji razstavni dan

Zanimiv obisk

Novega Jorka.

Te velezanimive slike na steklu so napravljene nalašč za mednarodno panoramo. Na tisoče abonentov in interesentov ogleduje vsak teden ta vedno drugačna prikazovanja

V nedeljo, 8. do 14. febr.

Otočja v Tihem morju
Karolinski otoki, Samoa itd. (Polinezija)

Le za odraščene

so velezabavne in pikantne mufoskopske slike

5 mark le 50 vinarjev.

Odprto vsak dan, od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 9. ure zvečer

Kovaški pomočnik

dobi takoj delo pri Andreju Železniku v Zavšeniku, železniška postaja Sava; pošta Zagorje ob Savi. 139 3-1

Rapidol je izvrstno sredstvo za ličenje sobnih tal. Isto odstranja in preprečuje lepljivost ličenih desk. Edina prodaja za Kranjsko pri tvrdki BRATA EBERL v Ljubljani, Frančiškanske ulice. 524 1 12-6 Vnanja naročila proti povzetju.

Poslano

Izvedel sem od različnih strani, da se raztroša o meni vest, da zapustim Ljubljano. Takim mene oškudujočim govoricam hočem enkrat za vselej odvzeti temelj in naznanim s tem, da mi opustitev moje dosedanje prakse v Ljubljani ni in ne bo prišla na misel. Raznašalca neresničnih govoric moram smatrati za zlobnega lažnika, katerega bom takoj s tožbo zasledoval, ako izvem njegovo ime.

Ljubljana, 7. februarja 1903.

Dr. Alojzij Praunseis, zobozdravnik v Ljubljani, Marijin trg št. 3.

Pisarna

c. kr. priv. zavarovalne družbe „avstrijski Feniks“ in občne zavarovalne družbe

„Providentia“

je od 7. svečana 1903

v novi hiši gospoda Čudna Sodnijske ulice št. 6, nasp. glavnemu vходу justične palače.

C. kr. priv. zavarovalno društvo avstrijski Feniks na Dunaji generalni zastop v Ljubljani.

Homi

železninar in špecerist, vojaščina prost, želi sedanji prostor premeniti; blagohotne ponudbe pod „zvešt 74“ na upravništvo tega lista, 151 1-1

Mlad organist in cerkvenik

z dobrimi spričevali išče službe. 140 2-1 Naslov pove upravništvo „Slovenca“.

Pisarna za posredovanje pri prodaji in nakupu posestev

IV. Nep. Plautz-a v Ljubljani
Rimska cesta št. 24

priporoča za dobro naložitev kapitala pri „konverziji rent“

graščine, posestva na deželi, vile na Bledu in ob jezerih na Koroškem, gostilne na deželi in v mestu, manjše in velike hiše za stanovanja v Ljubljani in v predkrajih Vodmat, Glince, Vič in Šiška ter stav. porcele od 2 K m² viš.

MATTONIJEV GIESSHÜBLER

naravna alkalična kislina

ki se po izreku medicinskih avtoritet s posebnim vspehom rabi pri boleznih:

motenem prebavljenju,

želočnem kataru, slabem želočcu, pomanjkanju slasti do jedi, zgagi itd., ter

katarih v sapilih,

zaslizenju, kašlju in hripavosti. (III.) 38 5

Izvirek: **Giesshübl Sauerbrunn,**

želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih Prospekti zastoj in franko

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih specerijskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Zaloga pri Mihael Kastner-ju in Peter Lassnik-u v Ljubljani.

Služba

organista in cerkvenika se razpisuje v župniji Špitališč, p. Motnik.

Če hoče poučevati v župni šoli, ima postranskega zaslužka 400 kron na leto. Več pové župni urad. 138 4-1

Odvetnik

dr. JOSIP SAJOVIC

109 3-3

je otvoril svojo

pisarno

v Gosposkih ulicah št. 3 v I. nadstr.

Kmetiška posojilnica ljubljanske okolice,

registrirana zadruga z neomejeno zavezo,

v Ljubljani, Marije Terezije cesta hiš. št. 1, v Knezovi hiši,

obrestuje hranilne vloge po

110 95-23

4¹/₂ odstotka

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure, razun nedelj in praznikov, vsaki dan od 8. do 12. ure dopoldne.

Poštnega hranilničnega urada št. 828.406,

Telefon šte. 57.

ANTON PRESKER

krojač v Ljubljani,
Sv. Petra cesta št. 16

se priporoča čapreč. duhovščini
v izdelovanje vsakovrstne

duhovniške obleke

iz trpežnega in solidnega blaga
po nizkih cenah.

Opozarja na veliko svojo
zalogo

izgotovljene obleke

posebno na haveloke v naj-
večji izbiri po najnižjih cenah.

Dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov.

Leopold Trafnik

pasár in srebrar
v Ljubljani,
Sv. Petra cesta št. 27

se priporoča prečastiti du-
hovščini, cerkvenim pred-
stojništvom in dobrotnikom
cerkvá v strokovno umetno
izdelavo raznovrstnega

cerkvenega orodja,

kakor:
**tabernaklije, mon-
štrance, kelihe,
svečnike, lestence,
svetilke itd.**
iz zanesljivo najboljšega ko-
vinskega blaga.
V zalogi pa ima mnogo že
izgotovljenih, krasnih
predmetov.
Stare predmete prenavlja,
posebri in pozlati po naj-
nižji ceni.

Slavnemu občinstvu pa priporoča lastno izdelke
in veliko zalogo električnih svetilk v raznih
oblikah, prenavlja tudi stare svetilke v uporabo
električne razsvetljave. — Postrežba zanesljivo točna,
cene nizke. 726 15-9

Marija Sattner,

Ljubljana, Dunajska cesta št. 19, II. stop., II. nadstr. (Medijatova hiša),
se priporoča prečastiti duhovščini za

izdelovanje cerkvenih paramentov.

Izdeluje cele ornate, kazule v vseh liturgičnih barvah, pluvijale, obhajilne burze,
štrole in vse za službo božjo potrebne stvari, priproste in najfinije, kakor se glasi naročilo, v svil-
natem in zlatem vezenju. — Izdeluje tudi bandera in baldahine ter izvršuje vsako
vrstno cerkveno perilo iz pristnega platna. Vporablja samo dobro blago, cene po mogočnosti
nizke, zagotavlja trpežno, vestno delo in hitro postrežbo. Prenovljenje starih paramentov tudi rado-
voljno prevzame. 948 26-12

Hladnikove nove pesmi.

Sestnajst izbranih Marijinih za mešan ali dvo-
glasni ženski zbor. Op. 15. Nova izdaja za Marijine
družbe prirejena. — Part. in 20 glasov 5 K, posam.
part. 1 K, vsak glas 20 h.

36 Obhajilnih, presv. R. Telesa in Sroa Jezu-
sovega pesmi za mešan ali dvoglasni ženski zbor.
Op. 59. Part. in 4 glasi 4 K, posam. glas 40 h.

Dobi se v Katol. Bukvarni, pri L. Schwent-
nerju v Ljubljani in pri skladatelju v Novem
mestu. 97 5-4

Razstava v Parizu
„Grand Prix“

Varstvena znamka ura-
dno vpisana.

Svetoslaven ruski
karavanski čaj

bratov
K I C Popoff
Moskva
C. kr. dvorni založnik

Najljnejši Najljnejši

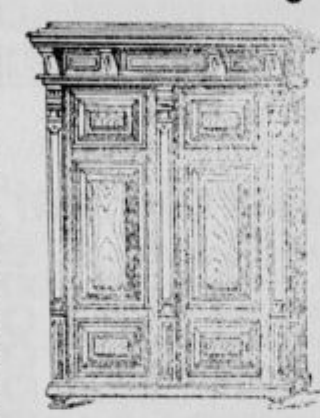
1142 Pisarna: 10-8
Dunaj, VII/2 Breltegasse 9
Na drobno se dobi v vseh bolj-
ših trgovinah v izvirnih zaviti-
kih.

Prva kranjska mizarska zadruga

v Šent Vidu nad Ljubljano

se priporoča sl. občinstvu v naročitev
raznovrstne temne in likane sobne
oprave iz suhega lesa, solidno izgotov-
ljene, po lastnih in predloženih vzorcih.

Velika zaloga raznovrstne izdelane
oprave za salone, spalne in jedilne
sobe je na izbero cenjenim naročnikom
v lastnem skladišču tik kolodvora v Viž-
marjih. — V prav obilno naročitev se
priporoča 42 Jos. Arhar, načelnik.

HERBABNY-jev podfosfornasto-kislil apneno-železni sirup

Ta 32 let z največjim uspehom rabljeni prani
sirup raztaplja slez, upokojuje kašel, po-
manjšuje pót, daje slast do jedi, pospešuje
prebavljanje in redilnost, telo jači in krepi.
Železo, ki je v sirupu v lahko si prisvajajoči
obliki, je jako koristno za narejanje krvi, raz-
topljive fosforno-apnene soli, ki so v njem,
pa posebno pri slabotnih otrocih pospešujejo
narejanje kostij.

Cena steklenici 1 gl. 25 kr. — 2 K 50 h, po
pošti 20 kr. — 40 h več za zavijanje.

Svarilo! Pred izdelki pod
enakim ali po-

dobnim imenom, ki pa so
po sestavi in po učinku vsa
različna posnemanja naših
izvirnih preparatov že 33
let obstoječega podfosfor-
nastega kislno-apneno-že-
leznega sirupa svarimo in
toraj prosimo, izrecno zahtevati Herbabny-jev
apneno-železni sirup in gledati na to, če ima
vsaka steklenica pristavljeno uradne vpisano var-
stveno znamko.

Edina izdelovalnica in skladišče:
Dunaj, lekarna „zur Barmherzigkeit“

VII./1, Kaiserstrasse 73—75.
V zalogi skoro v vseh lekarnah na Dunaju, v
Ljubljani in drugod. 141 20—9

V zalogi je nadalje pri gg. lekarnarjih: v Ljubljani:
M. Mardetschlager, G. Piccoli, U. pl. Trnkoczy,
J. Mayr; Celje: O. Schwarzl & Co., M. Hauscher;
Reka: F. Prodam, G. Prodam, A. Schiedler, Ant.
Miznan; Breze: G. Eisässer dediči; Sovodnja: F.
Kordon; Celovec: P. Hauser & J. Pichler, P. Birn-
bacher vdova, J. Kometter, V. Hauser & R. pl. Hil-
linger; Št. Vid: A. Schiebl; Trbiž: J. Siegl; Trst:
C. Zanetti, A. Sutina, A. Filippi, J. Serravallo, E. pl.
Leitenburg, P. Prendini, M. Rayasini; Beljak: Jobst
& Schneider, L. Assmann; Črnomelj: F. Haika;
Velikovec: J. Jobst, Volšperk: J. Huth.

Izšla je knjiga „Lurški čudeži“.

Francoski spisal Henrik Lasér, poslovenil
Fr. Marešič.

Dobiti je v „Katol. Bukvarni“ v Ljubljani,
in v prodajalni H. Ničman.

Cena trdo vezani knjigi 2 K, po pošti
20 h več.

Stanje vlog 30. junija 1902:
blizu 9 milijonov kron.

Najboljša in najsigurnejša
„prilika za štedenje!“

Denarni promet v letu 1901:
čez 23 milijonov kron.

Preje: Gradišče št. 1,

LJUDSKA POSOJILNICA

sedaj: Kongresni trg št. 2, I. nadstropje

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od
8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih
obrestuje po **4 1/2 %** brez kakega odbitka, tako, da sprejme
vložnik od vsacih vloženi 100 K čistih
4 K 50 h na leto.

Stanje vlog 30. junija 1902: 8,818.060 K 70 h. Denarni promet v 1. 1901: 23,559.611 K 20 h.

HRANILNE KNJIŽICE se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo. — Za nalaganje po pošti so poštno-
hranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dné 1. julija 1902.

Dr. Ivan Šusteršič,
predsednik.

Josip Šiška, knezoškofijski kancelar,
podpredsednik.

Odborniki:

Josip Jare,
veleposestnik v Medvodah.

Anton Belec,
posestnik, podjetnik in trgovec v Št. Vidu nad Ljubljano.

Dr. Andrej Karlin,
stolni kanonik v Ljubljani.

Karol Kauschegg,
veleposestnik v Ljubljani.

Matija Kolar,
župnik pri D. M. v Polju.

Ivan Kregar,
načelnik okr. boln. blag. v Ljubljani.

Frančišek Leskovic,
zasebnik in blagajnik „Ljud. pos.“

Karol Pollak,
tovarnar in posest. v Ljubljani.

Greg. Šlibar,
župnik na Rudniku,

Dr. Aleš Ušeničnik,
profesor bogoslovja v Ljubljani.

1236 11

Varstvena znamka: Sidro.

LINIMENT. CAPSICI Comp.

Iz lekarne Richter-jeve v Pragi,

priznana izvrstno bolečine olajšujoče mazilo je dobili steklenica po K 80, K 140 in K 200 v vseh lekarnah. Zahteva naj se to

sploh priljubljeno domače zdravilo

vedno le v izvornih steklenicah z našo varstveno znamko „sidro“ iz Richterjeve lekarne ter sprejme iz previdnosti le v steklenicah s to varstveno znamko kot pristen izdelek.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi, Elisabethstrasse 5. 1146 34-16

129

Sveži

pustni krofi

so dobili vsak dan v slaščičarni in pekarni

Jakob Zalaznik

Stari trg št. 21 in Mestni trg 6. Naročila se točno izvršujejo.

Dobiva se v vseh knjigotrdnicah

MALI VITEZ

Pan Volodijevski

Zgodo vinskega romana, spisal H. Sienkiewicz

* Po poljskem izvorniku poslovenil Podravske. * Roman izide, bogato ilustriran, v 20 do 25 sešitkih po 40 h. Vsakih 14 dni se izdaja en sešitek.

Založila knjigarna Kleinmayr & Bamberg v Ljubljani. 111 20-3

Stoletna pratika dvajsetega stoletja

1901 - 2000

z načelno podobo v barvah in jako zanimivo, podučno in koristno vsebino. Sestavil doktor Gregorij Pečjak.

Stane v „Prodajalnici katol. tiskovnega društva (H. Ničman)“ v Ljubljani, mehko vezana 1 K 30 h, v polplatnu 1 K 80 h, v polusnji 2 K. Po pošti 20 h več.

Dobre ure cenó s 3letnim jamstvom razpošilja tovarna ur v Mostu

HANNS KONRAD

trgovina z urami in zlatino Most (Brüx) št. 234, Češko.

Dobre rem. ure iz nikla gl. 3-75
Prave srebrne rem. ure „580“
Pristne srebrne verižice „120“
Budilniki iz nikla „195“

Moja trdka je odlikovana s s. c. kr. orlom, z zlatimi in srebrnimi svetinjami in ima na razpolago na tisoče priznanskih pisem. — Cenik s podobami brezplačno. 573 100-80

Senzačni liker

Monte Cristo

prve vrste.

Velika posebnost med likerji.

čudovitega okusa

krepčalo za želodec.

Na prodaj v vseh boljših prodajalnicah s kolonialnim blagom in delikatesami.

Josip Archleb in drug desfil. na par v PRAGI.

Odlikovan s 84 prvimi svetinjami.

1362 20-20

Čast. gosp. ženini in neveste!

Priporočam svojo bogato zalogo in naznanjam, da sem prodajalno po novem prenaredel in povečal. Prodajam po jako znižanih cenah vse najprimernejše reči in sicer: Žepne ure, osebno nakupljene v Švici, stenske (Pendel) ure z novim na zvon zvonečim bitjem, verižice, uhane, prstane, broške itd. Šivalne stroje, posebno nove vrste „Singer“ za domačo rabo, prav po ceni, in tudi za štikati. Namizno opravo (beštek) iz kina in pravega srebra.

Se vljudno priporočam za številni obisk

15 4

Franc Čuden, urar in trgovec v Ljubljani,

exportna tvrdka ur na debelo in na drobno, član švicarskih tovarn Union, založnik c. kr. avstr. drž. dolenskih železnic.

Zahtevajte veliki novi cenik tudi po pošti franko.

Prva tržaška destilerija za konjak

Camis & Stock v Barkovljah pri Trstu

priporočata domači

zdravilski konjak

po francoskem sistemu samo v izvornih steklenicah, z nadzorstvenim zamašenjem preiskovalnice za živila in sladila Dunaj IX, Spitalgasse 31, ki je odobrena od vis. c. kr. ministerstva notranjih zadev. 1 steklenica 5 K 1/2, steklenice K 2 60.

V Ljubljani se dobiva pri tvrdkah: J. Jebačič, Kham & Murnik, S. Kordin, 22 30-10 A. Lilleg, A. Šarabon, Viktor Schiffrer, F. Terdina.

Razglas.

134 2-2

Mestna hranilnica ljubljanska razpisuje s tem izpraznjeno službo

asistenta eventualno praktikanta

s prejemki, navedenimi v „določilih o pravicah in dolžnostih uradnega osebja pri mestni hranilnici ljubljanski.“

Prošnje, opremljene z dokazili o usposobljenosti za to službo, vložiti je do vštetelega

25. februarja t. l.

pri podpisnem ravnateljstvu.

V Ljubljani, dne 5. februarja 1903.

Ravnateljstvo mestne hranilnice ljubljanske.

„ANDROPOGON“

(Iznajditelj P. Herrmann, Zgornja Poljskava)

je najboljšo, vsa pričakovanja prekašajoče sredstvo za rast las, katero ni nikako sleparstvo ampak skozi leta z nenavadnimi uspehi izkušena in zajamčeno neškodljiva tekočina, ki zabrani izpadanje las in odstrani prahaje.

Značilno je, da se pri pravilni rabi že čez 4 do 5 tednov opazi močna rast las, kakor tudi brade, in imajo novo zrastle lasje pri osivelih zopet svojo nekdanjo naravno brado. Mnogoštevilna priznanja. Cena steklenice 3 krone. Dobi se v vseh mestih in večjih krajih dežele.

Glavna zaloga in razpošiljatev v Ljubljani pri gospodu 274 (28)

Vaso Petričič-u.

V zalogi imajo tudi gg. E. Mahr in U. pl. Trnkóczy v Ljubljani, A. Ranf v Kranji, in lekarna „Pri anđelju“ v Novem mestu.

Preprodajalci popust.

Nič več telesnega zaprtja, ako se žživa

Huss-ova pogača.

Zaloga: Dunaj, XVIII., Ladenburggasse 46. Prospekt brezplačno. — Pošiljatev za poskušnjo: 12 kosov franko 3 K po povzetju. 72 52-3

1. avgust t. l.

6 prtilnihih prostorov za prodajalnice ali pisarne.

4 stanovanja s 4 in 6 sobami z vsem komfortom v I. in II. nadstropju.

3 stanovanja v III. nadstropju s 3 sobami.

8 stanovanj z 2 sobama v dvo-riščnih traktih. 83 3-8

Oglasiti se je do 15. februarja

Pojasnila daje kamnosek

ALOJZIJ VODNIK.

J. SOKLIČ

v Ljubljani, Pod Trančo 1

priporočata prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestih in na deželi izboruo svojo zalogo

cilindrov, mehkih in trdih klobukov, turist-skih klobukov, čepic.

po raznovrstnosti blaga primerno nizkih cenah.

Tovarniška zaloga

lodnatih klobukov

c. kr. dvornih založnikov A. J. Pichler v Gradci. 273 12-13

Tovarna pečij in raznih prstenih izdelkov

Alojzij Večaj

Ljubljana, Trnovo, Opekarska cesta, Veliki stradan št. 9

priporočata slav. občinstvu in preč. duhovščini svojo veliko zalogo barvanih prstenih pečij in štedilnih ognjišč

kot: rujavih, zelenih, belih, modrih, sivih, rumenih itd., kar najbolj trpežnih in po modernih modelih izdelanih. Cene nizke. 36 52-6

Lastni izdelek.

Ceniki franko in brezplačno.

Vozni red

avstrijskih državnih železnic, veljaven od 1. oktobra 1902.

Prihajalni in odhajalni čas označen je v srednjoevropskem času. Srednjoevropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 12. uri 24 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genova, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linca, na Dunaj via Amstetten.

Ob 7. uri 5 min. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyer, Linca, Budejevice, Plzen, Marijine vari, Heb, Francove vari, Karlove vari, Prago, Lipsko.

Ob 7. uri 17 min. zjutraj mešani vlak v Kočevje in v Novo mesto.

Ob 11. uri 51 min. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj.

Ob 1. uri 5 min. popoldne mešani vlak v Kočevje in v Novo mesto.

Ob 3. uri 56 min. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genova, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linca, Budejevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.

Ob 7. uri 8 min. zvečer mešani vlak v Kočevje in v Novo mesto.

Ob 10. uri zvečer v Trbiž, Beljak.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

Ob 3. uri 25 min. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Solnograda, Linca, Steyra, Gmunden, Ischia, Aussee, Pariza Geneve, Curiha, Bregenca, Inomosta, Zella ob jezeru, Ljubnega, Celovca, Beljaka, Franzensfeste.

Ob 7. uri 12 minut zjutraj iz Beljaka.

Ob 8. uri 44 min. zjutraj mešani vlak iz Kočevja in Novega Mesta.

Ob 11. uri 16 min. dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregenca, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovca, Linca, Pontabla.

Ob 2. uri 32 min. popoldne mešani vlak iz Kočevja in Novega Mesta.

Ob 4. uri 44 min. popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla.

Ob 7. uri 35 min. zvečer mešani vlak iz Kočevja in Novega Mesta.

Ob 8. uri 51 min. zvečer osebni vlak z Dunaja via Amstetten in Ljubno, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzja, Budejevic, Linca, Steyra, Solnograda, Beljaka, Celovca, Pontabla.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)

Ob 7. uri 28 min. zjutraj v Kamnik.

„ 2. „ 05 „ popoldne „ „

„ 6. „ 50 „ zvečer „ „

Prihod v Ljubljano (drž. kol.)

Ob 6. uri 49 min. zjutraj iz Kamnika.

„ 11. „ 06 „ dopoldne „ „

„ 6. „ 10 „ zvečer „ „

Lokalna železnica Ljubljana-Vrhnika.

Odhod:

Ob 7:15 zjutraj

„ 2:13 popoldne

„ 6:05 zvečer

Prihod:

Ob 6:34 zjutraj

„ 12:29 popoldne

„ 6:59 zvečer.

Podpisana ima v ralegi najraznovrstnejše trpežno, krasno blago za bandera, baldahine, raznobarvne plašče, kazule, pluviale, dalmatike, velume, albe, koretelje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popravila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni bandera in vso drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovole pri naročilih ozirati na domačo tvrdo ter ne vvažujejo tujih tvrdk, društev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo. Najodličnejšim spoštovanjam se priporoča 691 52-36

Ana Hofbauer,

imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode v Ljubljani, Wolfove ulice 4.

Dr. Božidar Vodušek

naznanja vljudno, da **otvori z dnem 1. febr. t. l.**

svojo odvetniško pisarno

v Ljubljani, Sodnijske ulice šte. 10.

(Supančič-eva hiša).

104 3-3

Razglas.

118 (3-2)

Radi oddaje del pri demolanju, dalje zidarskih, kamnoseških, tesarskih, krovskih, kleparskih, mizarskih, ključavničarskih, pleskarskih in steklarskih del za

zgradbo nove župne cerkve na Bledu

se vrši dné 23. februarija 1903 ob 10. uri dopoldne pri podpisanem stavbenem odboru pismena ponudbena razprava.

Načrti, proračun, pogoji in drugi pripomočki so na upogled vsakomur v župnišču na Bledu.

V ponudbah, ki naj bodo zapečateni in se jim mora priložiti petodstotni, na podlagi ponujane skupne svote proračunani vadij, se morajo navesti i enotne i skupne zahtevane svote.

Izrecno se pripominja, da je vsakomur prosto, da stavi ponudbo ali za posamezna dela, ali pa za celo razpisano delo, vendar se pa na ponudbe, ki ne bodo popolnoma odgovarjale pogojem razpisa, ali če bodo le pogojne, ali pa če se vložé prepoczno, ne bode oziralo.

Odbor za zgradbo nove župne cerkve na Bledu,

dné 26. jan. 1903.

Načelnik:

Knez Ernest Windisch-Graetz.

Vzajemno podporno društvo

v Ljubljani

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

Kongresni trg št. 19

sprejema vsak delavnik od 9.—12. ure dopoldan hranilne vloge ter jih obrestuje

po $4\frac{3}{4}\%$

to je: daje za 200 Kron 9 Kron 50 h na leto.

Rentni davek plača hranilnica sama.

Simon Pogačar l. r.
predsednik.

Andrej Zamejce l. r.
stolni dekan,
I. podpredsednik.

Dr. Vinko Gregorič l. r.
II. podpredsednik.

Rajko Samsa l. r.
ravnatelj.

1469 8

Stanje hranilnih vlog:
17 milijonov K.

Rezervni zaklad:
nad 400.000 K.

Mestna hranilnica ljubljanska

na Mestnem trgu zraven rofovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsacega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz sama, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice. 771 10

Posoja se na zemljišča po $4\frac{3}{4}\%$ na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala.

Posoja se tudi na menice in na vrednosne papirje in sicer po $4\frac{1}{2}\%$ do 5%.

Pozor!

Prodajam dobro in po ceni špecerijsko blago, deželne pridelke, železo, izdelke iz železa in kovin, razno orodje za kmetijstvo, rokodelstvo in hišno opravilo. — Carbolineum, firnež, lake, oljnate in suhe barve, najfineje mazilo za kola, stroje in usnje, Roman- in Portland-cement, okove, traverze, žine za stavbe itd. Semena, trava, domače detelje, najfinejše lucerne itd.

Sprejemam tudi jednega vajenca v svojo trgovino.

114 3-2

Franc Omerša, trgovec v Kranju.

Vsaki gospodinji

je čestitati, ki glede na zdravje, prihranek in dobri okus uporablja Kathreiner-Kneippovo sladno kavo.

Vljudna prošnja: Pri kupovanju ne zahtevajte samo »sladne kave«, ampak izrečno vselej — Kathreinerjevo — Kneippovo sladno kavo in odjemajte jo le v izvornih zavojih, kakršnega kaže ta podoba.

Cena zavoju 50 vinarjev.
vsebinska 500 gramov.

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Kavarovanja za zgube pri šrebanjih, pri izšrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako šrebanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba

„MERCUR“

I., Wolfzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strubelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni nasveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnih. 134 157